

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, VASARIS — FEBRUARY 18, 1986

Nr. 33

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Katalikybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

JUOZAS BOČYS

(Tęsinys)

Savo profesinio darbo srityje inteligentija, labiau negu kitų socialinių sluoksnių žmonės, yra susijusi su oficialia ideologija ir burokratija, valdžios aparatu, administracija, nuo pastarosios daugiau priklauso. Galima tvirtinti, kad inteligentija Tarybų Lietuvoje (skirtingų profesijų — savaip) yra labiausiai prie režimo priartėję, sociališkai mažiausiai savarankiškas gyventojų sluoksnis. Dėl to inteligentai, labiau negu kitų sluoksnių žmonės, yra tiesiog priversti veidmainiauti, slėpti, maskuoti savo tikruosius įsitikinimus, juos reikšti tik siauroje privataus gyvenimo srityje. Priešingu atveju gresia darbo praradimas, o tai dažniausiai atima galimybę iš viso dirbti pagal savo profesiją. O tai, atsižvelgiant į ekonominius gyvenimo sunkumus, nėra mažareikšmis dalykas. Dėl to mokytojai ar aukštosios mokyklos dėstytojai darbo praradimas yra kur kas skaudesnis, negu tragiškesnis, negu, pavyzdžiui, darbininkui. Be to, vidutinioji inteligentija yra mažiausiai apmokamas, neturtingiausias gyventojų sluoksnis, turintis mažiausiai nelegalių pajamų, beveik neprieinantis prie materialinių gėrybių ir negalintis jų vogti.

Dėl šių priežasčių vidutinioji mūsų inteligentija (mokytojai, dėstytojai, mokslo ir kultūros darbuotojai ir pan.), kuri gyvena tik iš darbo atlyginimo ir vos suduria galą su

galu, yra „tylioji“. „paklusnioji“, tiksliau, priversta tokia būti mūsų visuomenės dalis. Bet tai ne visada reiškia, kad ši inteligentija dalis iš tikro būtų abejinga kultūrai, tuo labiau, kad ji pilnutiniai priimtų tarybinį režimą. Pristatoma daugiausia tik išoriskai. Vidutinis inteligentas yra savotiškas „masės žmogus“, valstybės tarnautojas, — jis maždaug laiku ateina į darbą, pasyviai atsisėdi susirinkimuose, kantriai atstovi eilėse prie pomidorų ir tualetinio popieriaus, nes yra priverstas taip daryti, kad galėtų išmaitinti vaikus, o dažnai tik į senatvę gauti valdišką ankštą butą. Jis negali drąsiai eiti į bažnyčią arba reikšti savo politinius įsitikinimus, nes tuo pretekstu jį išmes iš eilės butui gauti, darys kliūčių jo sūnui ar dukrai įstoti į institutą ir pan. (čia dar palyginti švelnios valdžios sankcijos). Darbininkas ar kolūkiešis šiuo atžvilgiu yra savarankiškesnis, jį mažiau ideologiškai kontroliuoja, nors nemažai išnaudoja.

Tačiau paskutiniu metu aiškėja, kad ši inteligentija dalis darosi vis reikšmingesnė išlaikant tautinę samonę, ypač dorovingumą, netiesiogiai ir religingumą, kaip esminius tautinės samonės elementus. Atrodo, kad šiuo požiūriu vidutinė inteligentija atsisojia salia valstietijos, tradicinės lietuviško tautiškuo ir religijos saugotojos, o kai kuo pradeda valstietiją pralenkti.

(Bus daugiau)

Iranas grasina panaudoti dujas

New Yorkas. — Irano užsienio reikalų ministras Velayati įspėjo Jungtines Tautas, kad jos turi tik kelias dienas sustabdyti Irak nuodingų dujų naudojimą. Jei JT to nepadarys, Iranas imsis „efektyvių ir praktiškų veiksmų“. Stebėtojai mano, kad tai reiškia, jog Iranas pats imsis dujų ginklo. Iranas skundžiasi, kad jau 2,500 kareivių apnuodyti dujomis, Irano ambasadorius New Yorke reikalauja tuoj pradėti investiciją Jungtinėse Tautose ir pasmerkti Iraką.

Į Saugumo Tarybos posėdžius atvyko Irako užsienio reikalų ministras Tarek Aziz ir Arabų lygos gen. sekretorius Chedli Klibi. Jau 1984 m. vasario mėn. Iranas skundėsi, kad kovose dėl Majnoon salų pietinėje fronto dalyje, Irakas mėtė bombas su garstyčių ir nervų dujomis. Jungtinių Tautų pasiūta tyrimų grupė pripažino, kad nuodingos dujos buvo naudotos Europoje belgų ir austrų gydytojais patvirtino, kad jų apžiūrėti Irano kareiviai buvo apnuodyti. Irakas šeštadienį skelbė, kad Irano ofenzyva prieš Faw miesto sustabdyta, iraniečių žuvusių ar sužeistų būvę 25,000.

Komentatoriai nurodo, kad Irano-Irako karas tęsiasi ne penkerius su puse metų, bet jau 5,000 metų. Istorijoj žinomas Babilonijos karaliaus Hammurabi karas su persų gentimis: gučiais ir elamitais. Dabartinė Irako spauda, rašydama apie persų puolimą 637

metais prieš Kristų, lygina tą Qadisiyah mūšį pietiniame Irake su dabartiniais karo veiksmiais. Tuomet arabų jėgos smarkiai persus sumušė ir paėmė visos Mezopotamijos valdžią. Arabų žmonės anais laikais vadindavo savo amžinuosius priešus persus „nuodingomis kalnų gyvatėmis“. Dabar irakiečiai panašiai vadina Irano karius.

Irako-Irano konfliktas parvyškino ir neapykanta tarp dviejų musulmonų sektų: suni ir šijitų. Iranas yra šijitų tauta, o Irake gyvena abiejų sektų žmonės. Tos sektos skersdavo vieni kitus per amžius. Kai persai 1623 m. okupavo Bagdadą, visos sunių mečetės buvo sugriautos, tūkstančiai sunių išžudyti. Kai po 15 metų Bagdadą atsiėmė Osmanų sultonas Murad, jo jėgos išskerdė tūkstančius šijitų.

Dabartinis arabų-persų konfliktas prasidėjo 1980 m. rugšėjo 22 d. Irakas pradėjo žygi Irano Khuzestano provincijoje, kada po šijitų dvasinės revoliucijos Irano kariuomenė buvo pertvarkoma, daug karininkų pabėgo ar žuvo. Irakas tikėjosi kontroliuoti arabų apgyventą nafta turtingą Irano regioną, tačiau palaipsniui Iranas savo žemes atsiėmė ir dabar atakuoja paties Irako teritoriją.

— Salvadore vienas amerikietis užlipo ant komunistinių partizanų paslėptos minos ir neteko kojos.

Prezidento sudarytos komisijos, kuri tiria erdvėlaivio „Challenger“ katastrofos priežastis nariai Kennedy Erdvės centre. Iš kairės: astronautė dr. Sally K. Ride, komisijos pirmininkas William P. Rogers ir vicepirmininkas Neil A. Armstrong. Komisija mano, kad būtina labiau nuodugniai išanalizuoti daugybę aplinkybių — ir ne tik techninio pobūdžio — kurios galėtų turėti įtakos katastrofai.

Kas leido kilti erdvėlaiviui?

Washingtonas. — Prezidento komisija, kuri tiria erdvėlaivio katastrofos priežastis, paskelbė, kad buvo gan plačiai apžvelgtas NASA (National Aeronautics and Space Administration) pareigūnų nutarimų ir sprendimų procesas. Buvo sudarytas išspūdis, kad nutarimas pakelti į erdvę erdvėlaivį „Challenger“ galėjo būti klaidingas. Komisija, tirianti sausio 28 d. katastrofą, rekomendavo NASA vadovybei neleistis asmenims, dalyvavusiems to nutarimo procese veikti nelaimės priežasčių aiškinimo grupėje. Rekomendacijos įteiktos NASA administratoriui William Graham. Prezidento komisijos pirm. William Rogers pranešė apie šį komisijos sprendimą prezidentui Reaganui.

Komentatoriai pabrėžia, kad ilgą laiką erdvės agentūra buvo laikoma tobuliausia technologijos atstove. Spaudoje dažnai tenka atsakyti apie gynybos departamento užsakytus ginklus, kurie neveikia. Automobilių pramonėje dažnai atšaukiami iš rinkos nauji automobiliai su prastomis dalimis. Atominei jėgainei būna nelaimių, kaip ir Trijų mylių saloje. Elektroniniai gaminiai sunkiai konkuruoja su panašiais japonų gaminiais. Tik viena erdvės agentūra ilgą laiką veikė be priekaištų. Dabar aiškėja, kad ir ši moderniausias technologijos tvirtovė galėjo būti paliesta žmogiškų klaidų.

Daug laiko įvairios komisijos labai kruopščiai nagrinėjo pagalbinės greitintuvo raketos struktūrą, jos dalis. Rasta jog dviejų korpuso dalių sujungime buvo netobulumas. Ši problema buvo žinoma, stebima jau treji metai, buvo ieškoma naujų būdų sujungti dvi plieno korpuso dalis, kad per sujungimo vietą nesiveržtų kuro dujos. Po nelaimės studijuotos pasikėlimo nuotraukos parodė, jog kaip tik dviejų raketos dalių sujungimas praleido pirmą nuotrauką pastebėtas tamsias dujas, o vėliau jos virto liepsnos liežuviu, kuris susprogdino greitimo kuro baką ir visą erdvėlaivį.

Tyrinėtojai išaiškino, kad jau prieš dvejus metus kritikai nurodė, jog iš visų 14 „silpnųjų vietų“ šių erdvėlaivų

TRUMPAI IŠ VISUR

— Nuverstas Haiti diktatorius su šeima neturi kur apsigyventi. Prancūzija jau buvo pasirengusi siūsti Duvalierį į Ameriką, tačiau valstybės departamentas atsisakė jį priimti, nes Amerikoje bus sunkumų jį apsaugoti, čia gyvena 500,000 Haiti pabėgėlių, kurie jo nekenčia. Be to, Duvalier buvimas Amerikoje apsunkintų JAV santykius su nauja Haiti vyriausybe. Pats Duvalier, kuris kalba prancūziškai niekad neplanavo gyventi Amerikoje, o nori apsigyventi Prancūzijoje, kur turi nuosavybę.

— Pakrancijų sargybos laivas sustabdė jūroje du Haiti laivus, kuriuose 148 žmonės bandė pasiekti Floridos krantus. Jie buvo sugražinti į Haitį. Šiais metais jau 18 laivų su 753 asmenimis bandė pabėgti, tačiau buvo grąžinti namo.

— Prancūzijos karo lėktuvai puolė Čade sukilėlių prieš valdžią aerodromą, jį sužalojo. Per šį aerodromą sukilėliai gauna ginklų. Sukilėlius remia Libija.

— Sovietų turistinis laivas „Michail Lermontov“ prie Zelandijos auringame ore suskilo ant povandeninės uolos ir nuskendo. Laive buvo apie 400 keleivių ir 300 igulų narių buvo išgelbėti, vienas jūreivis dingo.

— Beirute šijitai pagrobė tris vietinius žydus. Vienas jau rastas nužudytas. Šijitų radijas skelbia, kad jis buvęs Izraelio šnipas. Izraelis atsiliepė, kad tai nesąmonė.

— Britanijos sosto įpėdinis, princas Čarlis atvyko į Texas valstiją, kuri švenčia savo trumpą nepriklausomybės laikotarpį. Prieš 150 metų Texas atsiskyrė nuo Meksikos ir įsteigė nepriklausomą valstybę, kuri gyvavo 9 metas.

— Sovietų valdžia pranešė dviem Gruzijos žydams, kad jie pasirodžius kelienei į Izraelį. Vizas gaus dar trys žydai, kuriems anksčiau vizos buvo neuduomos. Jų išleidimas reiškia su sen. Kennedžio asmeniniu užtarimu.

— Atsilygindama už dvejus sovietų ištremimą iš Romos, sovietų valdžia ištremė vieną italą diplomata ir vieną bizniso bendrovės atstovą.

— Seattle teismas paskyrė penkiem „Order“, baltųjų antisemitų grupės nariams, bausmes, — kalėti 100 metų. Jie kaltais pripažinti gruodžio 30.

Marcos perrinktas naujai kadencijai

Manila. Filipinų nacionalinė asamblėja šeštadienį vidurnaktį paskelbė, kad vasario 7 d. prezidento rinkimus laimėjo ligšiolinis prezidentas Ferdinando Marcos. Asamblėjoje didelę daugumą turi Marcos partija. Opozicijos nariai protestuodami tuoj išėjo iš salės, kaltindami valdančiąją partiją, kad rinkimai buvo suklastoti. Marcos per televiziją pasakė kalbą, kurioje pažadėjo ginti šalies demokratiją. Balsavimas parodė, kad dauguma filipiniečių, nežūrint kritikų namie ir užsieniuose, vis dar palaiko jį.

Asamblėjoje užbaigtas balsų skaičiavimas skelbia, kad Marcos gavo 10,8 mil. balsų, o jo oponentė Aquino — 9,2 mil. Laimėtojas Marcos gavo 53,8 nuos. visų balsų. Viceprezidento rinkimuose Marcos partneris Arturo Tolentino nugalėjęs Aquino partnerį sen. Salvador Laurel. Šie rinkimai

pirmašyk po 13 metų parinko valstybei prezidento įpėdinį. Nepriklausoma rinkimų stebėtojų grupė nesutinka su oficialiais rinkimų rezultatais. Tos grupės skaičiavimai parodė, kad rinkimus laimėjo Aquino, gavusi 52,5 nuos. balsų, o Marcos gavęs tik 47,5 nuos.

Penktadienį į šiuos ginčus įsivėlė Filipinų katalikų Bažnyčios vyskupas. Jų pareiškimas pasmerkę rinkimų eigą, bauginimus, puldinėjimus, teroro naudojimą, balsų pakeitimus, balsų pirkimą. Bažnyčia negali tylėti, nieko neveikti, nes tuo prisidedama prie tautos žlugdymo, sakoma vyskupų pareiškime. Todėl bus pradėta kova be smurto už teisingumą. Visi lojalūs Bažnyčios nariai raginami susidaryti savo nuomonę apie rinkimų rezultatus. Jei jie matys tai, ką mes matome, reikės visiems bendrai imtis tinkamų veiksmų, sako vyskupas. Mes, vyskupai stovime solidarai kartu su tauta už teisingumą ir taiką. Reikia pataisyti padarytą blogį, sako pareiškimas.

Popiežius pritaria Filipinų vyskupams

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį apeliavo į visus katalikus melstis už taiką Filipinuose. Jis pasakė, kad šiose įtampimų dienose jam ypač brangūs filipiniečiai ir jų Bažnyčia. Popiežius pareiškimas sekė praėjusią savaitę paskelbtą Vatikano pareiškimą, kuris atsargiai pritarė Filipinų vyskupų konferencijos deklaracijai, kuri sekmadienį buvo skelbta beveik visose Filipinų bažnyčiose. Vyskupai pareiškė, kad valdžia, kuri paima ar pasilaukia galią neteisingsiomis priemonėmis, neturi moralinio pagrindo.

Vatikano informacijos įstaiga pareiškė, jog įvykiai Filipinuose atidžiai sekami, gaunama nuolatine informacija, kuri sukelia rūpesčių. Vatikano sluoksniams pripažįsta, kad popiežius pasitiki Filipinų kardinolu Sin. Savo vizite Filipinuose 1981 m. popiežius ragino kunigus ir vienuolynų narius nesikišti į politiką, tačiau griežtai pasmerkę pasitaikančius žmogaus teisių laužymus ir didelę prarają tarp turtingųjų ir beturčių. Filipinuose daug dvasiškių yra aktyviai įsijungę į „išsivadavimo teologijos“ žygius, kuriems Vatikanas nepritaria.

Ragina keisti šalpos sistemą

Santa Barbara. — Prezidentas Reaganas šeštadienio radijo kalboje kaltino dabar veikiančias šalpos programas, kurios išardžiusios šeimas ir sukūrusios nuolatine skurdo kultūrą, iš kurios žmonės nesugeba pabėgti. Jis nurodė, kad pagal dabartines šalpos taisykles nepilnametė mergaitė turi tik pasidaryti nėščia, kad gautų pašalpą, kuri jai duotų nuosavą butą, duotų medicinos priežiūrą, ją aprengtų ir maitintų. Vienintelė sąlyga, — ji turi nesituokti ir neišduoti savo vaiko tėvų.

Prezidentas pabrėžė, kad šitokia sistema sukūrė naują luomą „šalpos vargšų“, juodu ir baltų, kuri kelia jaunimo nėštumo statistiką ir sukuria mūsų visuomenėje krizę. Prezidentas įsteigė komisiją, kuri turi studijuoti šalpos sistemą ir rekomenduoti pakeitimus.

KALENDORIUS

Vasario 18 d.: Simeonas, Bernadeta, Lengvinis, Gendrė.
Vasario 19 d.: Konradas, Belina, Šarūnas, Nida.

ORAS

Saulė teka 6:44, leidžiasi 5:26.
Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 38 l., naktį 33 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KAI ŽMOGŲ KOJOS NEPANEŠA (2)

Labai dažna sklerozė kojose pasireiškia skausmais blauzdose, kiek paėjus, ir skausmų paliovimu, kiek pastovėjus. Gilinkimės į tokios negerovės pagrindus — sėkmingiau pagįsime su ja tvarkytis.

Mediciniškas raginimas

Tie žmonės, kurie gauna galutinių (periferinių) arterijų sklerozę, žino, kad dažniausiai ji pasireiškia mėšlungiu (traukučiu, spazmu), mediciniškai vadinamu Intermittent Claudication. Jis buvo čia aptartas praėjusią kartą. Tai raumenų grupės (dažniausiai blauzdoje) mėšlungis — susitraukimas. Jis ateina judinant kojas, o pranyksta žmogui ramumoje esant. Einant negauna pakankamai deguonies kojos raumenys, todėl jie traukiasi, o tas sukelia skausmą.

Tokiai negerovei tvarkyti yra keletas būdų. Visų pirma reikia teisingai diagnozuoti tokio negerovės, nes tik tada galima ją tinkamai tvarkyti. Už tai gilinkimės kiek nuodugniau apie tos ligos (arterijų susiaurėjimo, išaukiančio blauzdos mėšlungio — intermitent claudication) kilmę. Tada geriau seksis jos tvarkymas.

Arterijų normalumo sutrikimas (Pathophysiology)

Blauzdose, o kartais ir kitose vietose raumenų mėšlungis (intermittent claudication) atsiranda užakus didėlei ar vidutinei dydžio arterijai, kai jose susirenka arteriosklerotinės nuosėdos ir sudaro kamštį. Nuosėdos pradžioje atsiradusios arterijos vidinės sienelės paviršiuje — vienoje vietoje, palaipsniui (ne staiga) — žmogus pradžioje nieko nejaučia — sakosi sveikas esąs) gausėja ir vis labiau siaurina arterijos spindį. Kai toks iš nuosėdų cholesterolio susidarys arterijos viduje kamštis užima apie pusę jos pirmąją dalį (normalumas) spindžio — žmogus pradeda jausti skausmą — mėšlungį. Tas skausmas dėl tos priežasties atsiranda einant todėl, kad žmogui einant dirbantįje blauzdose raumenys reikalauja daugiau kraujo (maisto — deguonio). O per susiaurėjusią arterijos viduje vietą jis nėra pakankamai kiekįje pristatomas. Nemaitinami deguonimi raumenys traukiasi ir sukelia skausmą.

Kai žmogus žengia toliau, blauzdos raumenys reikalauja vis daugiau ir daugiau deguonio — kraujo — „gazolino“ (panašiai kaip motoras), o jo pristatymas per siaurą arterijos spindį vis nedėdėja. Tada dirbą raumenys netenka kraujo (ishemia) ir dėl to jų mėšlungis — skausmas gaunas. Mat, be deguonies (be kraujo) raumuo mėšlungiškai traukiasi ir tas sukelia skausmą.

Kojose sklerozę turintieji nevienodai toli paėina

Kiek toli kojų sklerotikas gali be skausmų eiti, tas priklauso nuo dviejų dalykų: nuo arterijos užsikimšimo vietos ir nuo tokio užsikimšimo dydžio. Tas vaikščiojimo be skausmo kojose nuotolis diena iš dienos yra pastovus, jei vaikščiojimas yra kasdien toks pat, be didesnio krovinio bei apsinquinimo. Jei vaikščiant esti padidinamas aktyvumas, sakysim, į kelnę einant, tai tada skausmas kojose ankščiau atsiranda.

Toks skausmo kaitaliojimas yra labai svarbus atskirumui skausmo rūšies. Mat, toks skausmas gali ne tik dėl minėtos sklerozės atsirasti, bet ten toks jis gali gautis ir ne dėl kraujagyslių (arterijų) ligos.

Kaip nustatoma kojose sklerozės diagnozė?

Kai žmogus skundžiasi nepavilkimu kojų dėl skausmų, kitaip sakant, kai jis turi blauzdose skausmus kiek paėjėjęs, reikia nustatyti, kad tas tada atsirandąs blauzdos skausmas yra tikrai dėl arterijos (ar kelių jų) priskretimo.

Tokiam nustatymui pagrindinis dalykas yra susekimas šių iš eilės įvykių: vaikščiojimas — skausmas — ramybė. Ta tokia eilė tur, būti diena iš dienos pastovi. Tiek gydytojui, tiek pacientui yra būtina susekti šie du pastovūs dalykai: 1. Kiek toli paėjus atsiranda skausmai kojose; 2. kiek laiko reikia pailsėti, kol skausmai dingsta. Tiek du dalykai turi būti pastovūs kiekvieną dieną pas tu ligonį. Todėl ligonis turi juos sužinoti ir užrašyti, po to gydytojui pasakyti.

Skausmai keičia vietą

Nors dažniausiai skausmai tokioje ligoje atsiranda kiek paėjus blauzdoje (ar abiejose), bet dar jie gali rastis dviejose kitose vietose: šlaunyje ir sėdynėje. Paprastai užsikimša kojos arterija viršutinėje šlaunies dalyje (dar prieš atsiakojimą giliosios šlaunies arterijos — arteria profunda femoris).

Taip pat žinotina, kad didžiausias luosumas gaunasi tada, kai užsikimša didžiausios arterijos (aortos) tolimiausioji dalis (dar prieš išsiakojimą arterijų einančių į kojas), ar užsikimšus tuojau po išsiakojimo kojų arterijai bei tada, kai keliose vietose (prieš kirkšnį ir žemiau kirkšnies) arterijos užsikimša.

O dabar visiems žinotina mediciniška tiesa, kad kuo skubiau reikia vykti ligoninėn tada, kai pacientas turi minėtus kraujagyslių skausmus būdamas ramumoje. Mat, ramumoje esant tokie kojose skausmai reiškia, akd kojai gresia gangrena, jei nebus atstatyta joje kraujotaka. Vascular — kraujagyslių chirurgas turės greitai tokį reikalą tvarkyti, nes, gangrenai atsiradus, reikės nupjauti koją.

Išvada. Nė sakyti nereikia, kad kiekvienam yra svarbu jau dabar apsisvarstyti ir atsisakyti visų sklerozę prišaukiančių niekadėjų. Jie minėti pereitą kartą. Tik tada šioji tokia pagalba bus tokioje čia minimoje ligoje galima. Visų pirma svarbiausias darbas atliktinas; su sklerozės prišaukėjais atsisveikinimas visam amžiui.

Šis skyrius teikia vienodai naudingas visiems skaityttojams žinias. Tik ne visi jomis vienodai sėkmingai pasinaudoja. Tas pats dedasi ir ligoninėse. Ten visiems pacientams vienodai stropiai teikiama pagalba, sakysime, turintiems viduriuose žaizdas. Bet ne visi susilaukia vie-

Janina Pileckienė ir Stasys Bužinskas klausosi sveikatos patarimų Alvdodo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

nodai gerų pasekų. Vieni nemeta rūkė: tada žaizdos negyja. Kiti neatsisako burnelės — tada jų sveikata irsta. Dar kiti nesimaitina reikiamai, neima vaistų tinkamai — ir taip be galo, be krašto yra eilių eilės savizudžii. Rūkantieji ne nemėginkite kojose sklerozę gydytis: niekas nepadės, įskaitant ir operaciją, kol nemesit rūkė ir rūkalų dūmus kvėpavę. O tokie jie, ypač dabar švenčiant juodojo veikėjo šventę, visi rekte rekte reikalaujami vienodų sąlygų visame kame. Aišku, kad tokie šauna pro šalį, nes šalia vienodų sąlygų, reikia dar ir vienodai pajėgus žmogus asmenybės. Tik tada tokie žmonės turės maždaug vienodas pasekas. O apie tai — apie tą svarbiausią dalyką šiame reikale nė vienas neužsimena. Taip ir nesimato vargo galo tokiems savo būdu — asmenybe pasilpusiems. Daugiau tuo reikalą kitą kartą.

Pasiskaityti. Consultant, Volume 25, No.1 January 1986.

NEGAUDYK VARNŲ, PENSININKE! Klausimas. Mano vyras vos išėjęs laukan iš kambario paslydo ir nusilaužė abu kairės rankos kaulus. Skausmas, gydytojo apžiūrėjimas, X-Ray nuotraukos, tvarstis, viens, o po kelių savaičių kitas — mažesnis gipsas... Kad tokio nemalonumo išvengus, kas dabar kitiems darytina, malonėkit paaiškinti, Tamsta Daktere.

Atsakymas. Net 95 procentai pensininkų susižeidimų gaunasi dėl jų lauke ar troboje einant „varnų gaudymo“ — tako nežūrėjimo — užsižeisimo ir dėl to parkirtimo. Ypač žiemą taip pasitaiko. Ir tie 95 procentai susižeidimų pasitaiko daugiau kaip 65 metų sulaukusiems. Tas sudaro šėta pensininkų mirtingumo priežastį.

Jei tokie „varnų negaudytų“ — tai pusės visų tokiųjų atvejais susižeidimų būtų išvengta. Taigi daugiau kaip 42 procentus susižeidimų pensininkai gauna per savo neapsižūrėjimą, per savo apsižeisimą. — „Dabar tai jau žiūrėsiu į taką eidamas...“, sako jau taip nukentėjusysis. Mes visi pirm tokios nelaimės stenkimės žiūrėti, kur einame, ir visada, ypač žiemą pasnigus — ir mažiems ledeliams pasikavojus, įtem-

Kultūrininkas Balys Brazdionis praneša naujausias žinias Alvdodo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

tas kojas laikykime ir taip paslydimo venkime. Kita pusė susižeidimų pensininkams puolant pasitaiko ne dėl jų užsižeisimo, bet dėl nuo jų elgesio nepareinančių priežasčių: dėl netinkamai sudėto pagalbinio aparato vaikščiojimui, dėl lazdu, kriukių... ir dėl imamų vaistų poveikio. Todėl kuo mažiau vaistų naudokime ir tik būtiniausiu atveju juos imkime. Sakysim, tokie vaistai dėl artrito, burzito, reumatizmo... tuojau pensininkui kenkia, o nieko nepadeda. Jam reikia tinkamai maitintis, judėti ir šildytis vienoje ar poroje. Tai sunkiau išpildyti, negu tablete nuryti, bet už tai sunkus minėtas gydymasis nuo daugelio ligų, ypač artritų yra pats sėkmingiausias. Toks gydymas neapsuka pensininkui galvos ir neverčia jį parvirsti.

Kambaryje (savo ar ligoninėse bei prieglaudose) seneliai krenta nepataikę į lovą ar vežiojamą kėdę. Kai nėra mėlės seneliui — niekas jo neprižiūri keliantis, sėdantis bei gulantis. Su vežiojamąja kėde daug nelaimių — kritimų pasitaiko, kai tokios kėdės ratai yra stabdžiais nesulaikomi. Dėl vaistų ir dėl pačios senatvės — galvos arterijų sklerozės — priskretimų pensininkams apsisuka galva ir jie parpuola iš lovos ar vežiojamios kėdės keldamiesi. Todėl reikia palengva keltis ir prisilaikyti už ko nors taip keliantis. Nė vienas nepamirškime, kad nešokume kaip jauni iš lovos, bet keldamiesi atsiesėkime ant lovos krašto. Tik tada taip kiek pasėdėję, už ko nors laikydamiesi kelkimės ir pradėkime vaikščioti. Jei yra reikalas — nesigėdikime lazda naudoti ar vaikštuok pagalba judėti. O kad kuo mažiau mums senatvė kentų, kad ta sklerozė taip nesiskatų — naudokime du dalykus: gimnastikuokimės kasdien reguliariai, ar taip darbuokimės, na, vaistus sklerozę kiek atitolinančius naudokime ir maistą prieš sklerozinį valgykime. Tik jau juokų nedarykime iš tokio patarimo: vos savaitė — kita taip pasielgę, nesakykime, kad „man tas viskas nepadeda“.

TRIŲ BRITŲ KELIONĖ Į PIETŲ POLIŲ

Trys britai pėsti ir be išorinės pagalbos, keliaudami du mėnesius, pasiekė Pietų polių. Jie sekė tą patį kelią kaip Robert Scott, pranešė kelionės koordinatorių iš Londono. Tie trys turėjo savo bazę prie McMurdo Sound. Tai yra pirmas kartas, kad ši Scott kelionė, kuris pasiekė polių 1912 m. sausio 17 d., yra pakartojama. Prieš Scott Pietų polių buvo pasiekęs norvegas Amundsen 1911 m. gruodžio 14-tą. Scott ir jo keturi palydovai grįždami žuvo sniego audroje. Jų trys kūnai, dieno-raščiai bei instrumentai buvo rasti po metų. Ypač savo dienoraščiu Scott pasidarė garsus. Dabartiniai Scott pasekėjai kelioavo savaitę trumpiau, be radio ir kitokios pagalbos. Kadangi trise savo 1412 km ilgio kelionei negalėjo paimti pakankamai maisto atsargos, tai atgal jie grįžo su lektuvu. Kelios minutės prieš sugrįžtant, jų laivas nuskeno, kuriuo turėjo grįžti namo. „Southern Quest“ 21 laivo narys, kada ledai prakrito jų laivo šoną ir jis pradėjo skęsti, pasiuntė SOS signalą. Juos išgirdo amerikiečių mariniai ir helikopteris visus ekspedicijos narius išgelbėjo. — T.

Adresas: Lithuanian Catholic Religious Aid 351 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 718-647-2434.

JUNGIAMĖS SU LIETUVA GAVENIOS DVASIOJE

Savo balsais negalime įsijungti į minią Lietuvoje gedančią „Graudžius verksmus“. Jungiamės su jais širdimis, malda ir jiems mūsų pagalba.

Jaučiame pareigą nors kartą metuose pasisakyti lietuvių visuomenei, kad jūsų pagalba per Lietuvos Religinę šalpa veiksmingai pasiekia Lietuvą ir plačiai už Lietuvos. Per Lietuvos Religinę šalpa padaroma tai, ko iki šiol nepadaro jokios kitos lietuvių pastangos. Ir ateityje bus padaryta tiek per Lietuvos Religinę šalpa, kiek lietuvių šiuo keliu bendradarbiaus.

Naujieji jaunųjų ateitininkų vadovai (iš kairės) Linas Bilinąs, Auksė Bankaitė, Regina Išauskienė ir Marija Viliamienė, pravedant Aldonai Zorskienėi, uždegą žvakutes įsijungdami į Clevelando jaunųjų ateitininkų veiklą.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000) Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno aktyviojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užimokėjęs.

Table with subscription rates for Chicago, Kanadoje, Užsienyje, Kitur, and Savaitinis (Seštad. pried.).

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

Advertisement for Dr. Linas A. Sidrys, AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA, 2636 W. 71st Street.

Advertisement for Dr. Francis Mažeika, GYDYTOJAS IR CHIRURGIJA, 4255 W. 63rd St.

Advertisement for Dr. Vijay Bajaj, GYDYTOJAS IR CHIRURGIJA, 2434 W. 71 Street, Chicago.

Advertisement for Dr. K. G. Balukas, AKUŠERIAI IR MOTERŲ LIGOS, 6449 So. Pulaski Road.

Advertisement for Dr. Edmund E. Ciara, OPTOMETRISTAS, 2709 West 51st Street.

Advertisement for Dr. E. Deckys, GYDYTOJA IR CHIRURGĖ, 6449 So. Pulaski Road.

Advertisement for Dr. A. B. Glevickas, GYDYTOJAS IR CHIRURGIJA, 3921 W. 103rd Street.

Advertisement for Dr. Janna Jakševičius, VAIKŲ LIGOS, 6441 S. Pulaski Rd.

Advertisement for Dr. K. A. Jucas, ODOS LIGOS, 6132 S. Kedzie Ave., Chicago.

Advertisement for Dr. Algirdas Kavaliūnas, SPICALYBĖ VIDUS IR KRAUJO LIGOS, 5540 S. Pulaski Road.

Advertisement for Dr. Irena Kyras, DR. LAURA KYRAS, DANTŲ GYDYTOJOS, 2659 W. 59 St. Chicago.

Advertisement for Dr. P. Kisielius, GYDYTOJAS IR CHIRURGIJA, 1443 So. 50th Ave., Cicero.

Advertisement for Dr. Irena Kuras, KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ, 3200 W. 81st Street.

Advertisement for Dr. Ona Vaskevicius, GYDYTOJA IR CHIRURGĖ, 6648 So. Albany Ave., Chicago.

Advertisement for Dr. Tomasio ofisą perėmė, DR. S. LAL, SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS, 2454 W. 71st Street.

PABALTIJO TRAGEDIJA

„Trys mažos tautos kovoja dėl savo gyvybės, bet pasaulio viešoji nuomonė tyli“. Tokia antrinė antraštė Vakarų Vokietijos valdančios Krikščionių demokratų partijos leidžiamas politinis žurnalas „Epoche“ nr. 95 paskelbė mums įdomų rašinį. Jo autorius Wolfgang Hoepker, žinomas vokiečių politikas — publicistas.

W. Hoepker toliau rašo, kad prieš 45 metus prasidėjo didžiulė tragedija. Tada raudonoji armija okupavo Lietuvą, Latviją, Estiją ir po suklusotų rinkimų jas paskelbė sovietinėmis respublikomis. Tris Pabaltijo tautas nuo Vakarų atskyrė geležinė uždanga. 1941-1944 m. vokiečių okupacija tebusi tikrai trumpa šios kruvinos tragedijos pertrauka. 1945 m. Sovietų valdžia vėl atkurta.

Iš senovės laikų, pasakojama toliau str. autorius, Pabaltijo valstybės buvusios klūtis rusų ekspansijai į vakarus. Ji buvusi pašalinta Sovietų karine jėga. Kad Pabaltijo kraštai neliktų toliau „bufėriu“ tarp Rusijos ir Vokietijos, Sovietų vadai nusprendė rusifikuoti ir kolonizuoti užimtas žemes. Šio tikslo vedami, jie ligi 1952 m. deportavo į Sibirą ir kitas tolimas Rusijos sritis apie 600,000 estų, latvių ir lietuvių, iš kurių tik maža dalė iš savo žemę tesugrįžo. Tuo pačiu metu buvusi vykdoma minėtų kraštų kolonizacija slavų tautomis — rusais, ukrainiečiais, gudais. Pavergtoms tautoms buvo primesta komunistinė valdymo sistema, sukurtas bolsjevikinis valdymo aparatas su daugybe rusų funkcionierių, kuriame visur pirmąją rusų tautybės komunistai.

Tuo pačiu laikotarpiu užimtas kraštas militarizuotas rusų karinėmis pajėgomis bei įrengimais. Talino, Liepojaus, Klaipėdos uostai šiandien yra svarbiausios Sovietų karinės bazės Baltijos jūroje. Čia laikoma paruoštyje ketvirtis visos Sovietų Sąjungos oro desantinų pajėgų.

Pavergtų estų, latvių ir lietuvių tautų niveliacija ir rusinimas vykdomas ir „ideologinėje“ srityje. Daroma viskas, kad tos tautos netektų savo tautinės sąmonės jausmo ir kad jų žmonės iširtų naujai kuriamoje „sovietinėje tautoje“, kuri iš esmės esanti ne kas kitas, kaip tie patys pavergėjai rusai. Tačiau surusinti šias tris tautas nesą taip lengva, nes jų kalbos nieko bendra neturinčios su rusų kalba.

Tačiau okupantai rusinimo srityje per 45 metus jau daug padarė. Iš 1,5 milijono Estijos gyventojų estų tesą 67%. Ypatinai surusinta Estijos sostinė Talinas, kurio tik pusė gyventojų tesą estai. Labai didelis pavojus Talinui virsti rusų miestu yra neseniai pradėtas statyti didžiulis Talino uostas, kuris būsiąs gal didžiausias Sovietų Sąjungos uostas. Iruošiant toki uostą ir jį įrengus, bus atkelta dar daugiau tūkstančių rusų darbininkų — kolonistų, kurie dar labiau numuš estų gyventojų procentą. Tačiau mažytė estų tauta visomis priemonėmis kovojanti dėl savo tautinės egzistencijos. Sovietams čia piktas akibrokštas esanti suomių televizija, kurios laidos pakenciamai matomos Estijoje ir yra estams suprantamos, nes jų kalba artimai gimininga suomių kalbai. Tokiu būdu estai sau stiprybę ir vilis semia iš Vakarų pasaulio.

Bet ir kitu būdu maža estų auta kovoja. Čia yra gerokai šplisęs disidentinis (pogrin-

džio) judėjimas, kartais pasireiškias net jaunimo demonstracijomis. Vyksta estų disidentų teismai, „parodomieji“ procesai.

Toliau Wolfgang Hoepker daugiau rašo apie latvius ir Latvija, kurių balansas esąs tamsesnis, kaip estų ir lietuvių. Latvijoje, Danijos didumo teritorijoje, 2,5 mil. gyventojų skaičiūje, latviai tesudarą nežymią daugumos persvarą. Rygos mieste, sostinėje, kuri greit virsianti milijoniniu miestu, latvių tesą 36%. Latvių skaičiū Latvijoje mažina ne tikrai krašto kolonizacija slaviškuoju elementu, bet ir labai žemas latvių gyventojų prieauglis. Latvijos mokyklos ir universitetas yra daug daugiau surusinti, kaip šios institucijos Lietuvoje ir Estijoje. Rusų kalbą mokyti pradeda jau vaikų darželiuose.

Tikybos požiūriu, latvių dauguma yra liuteronys. Nors ir gerokai persekiojama jų Bažnyčia, vis dėlto ir dabar latviai esanti šokia tokia prieglauda.

Iš XIX a. laikų latviai garsėjo savo tautinėmis dainų šventėmis, kurios sutraukdavo tūkstančius dainininkų ir dešimtis tūkstančių žiūrovų. Panašios šventės ruošiamos ir dabar, tačiau jos paverttos Sovietų propagandos įrankiu. Išskyrus pavojus ir latvių kalbai. Jau nebetoli esąs laikas, kai latvių tauta Latvijoje nebesudarys ir 50% gyventojų skaičiaus. Tada iškilis Latvijai naujas pavojus: ji gali būti nustoti sovietinės respublikos teisių ir virsti Sovietų Rusijos eiline rusiška provincija, kurios oficialiai kalba būtų rusų.

Geresni reikalai esą Lietuvos, kur iš 3,4 mil. gyventojų lietuviai vis dar sudarą apie 80%. Čia pasipriešinimas rusiškajai kolonizacijai buvęs ir dabar esąs stipresnis, kaip Estijoje ir Latvijoje. Lietuva esąs giliai tikinčių katalikų kraštas. Komunistinės diktatūros laikais Bažnyčia esanti saugojama ne tikrai tikėjimo bei religijos, bet ir tautinės sąmonės. Taigi tam tikra prasme esą pagrindo kalbėti apie tautinę Bažnyčią, panašiai, kokia ji yra Lenkijoje.

Str. pabaigoje autorius iškelia Lietuvoje reguliariai leidžiamą pagrindinio literatūra, kuri parodo, kad lietuvių tauta energingai protestuoja prieš jai jėga primestą okupaciją ir sovietinį režimą.

Wolfgang Hoepker labai pozityviai vertina pr. metų liepos mėnesį Danijos sostinėje suruoštą „Kopenhagos tribunolą“ ir su juo susijusį Laisvės žygi Baltijos jūroje, kuris sukėlė nepaprastą dėmesį. Nuo tada „Vakarų užmirštos“ Pabaltijo tautos buvo iš užmaršties iškeltos.

Kalbant apie minėtas Pabaltiečių demonstracijas, prisimintina, kad vien tikrai Vakarų Vokietijos spaudoje apie jas paskelbė apie 500 straipsnių bei pranešimų. Šie pasiruošimai buvo reikiama būdu atžymėti ir kitų Europos kraštų spaudoje, televizijoje, radijo bangomis. Visa tai rodo, kad Vakarų Europa vis labiau domisi savo pavergtų kaimynų likimu, jų vargais, rūpėmis ir kova. Ir tai nenustabu, nes Lietuva, Latvija ir Estija yra ne Šiaurės ar Pietų Amerikoje, ne kuriame kitame žemyne, o tik toje pačioje Europoje. O domėtis reikia, nes ir laisvasias Vakarų Europos valstybes gali ištikti Lietuvos, Latvijos, Estijos likimas.

b. kv.

APIE LENINO VIRVĘ PREKYBOJE

JUOZAS NAVAKAS

Kokia yra Lenino virvė ir kam ji reikalinga, už kurios dažnai griebiasi Vakarų politikai, prekybininkai ir pramonininkai? Tai klausimas, į kurį atsako pats Leninas. Spauda tik retkarčiais užsima apie tos virvės kokybę ir jos naudojimo pasekmes, kurių Vakarai dar vis negali ar nenori suprasti. Apie tai plačiau paaiškina Colgate universiteto buv. rusų kultūros ir kalbos profesorius Albert Parry, kuris yra kelių knygų autorius apie terorizmą ir sovietinį komunizmą, o taip pat tų reikalų komentatorius „St. Petersburg Times“ dienraštyje. Jis stebėjosi, kad, kai sovietai sunaikino Korėjos lėktuvą, kuriame žuvo 269 nekaltai žmonės, jų tarpe Amerikos kongresmenas, Vakarai parodė apgailėtina baulimą, nepanaudodami jokių baudžiamųjų priemonių, išskyrus pikta retoriką. Jo nuomone, toks neveiksmingumas siekia pradžia Maskvos strategijos, kuri suplanuota daugiau negu prieš 60 m. blogio genijaus Vladimiro Lenino.

Lenino virvė trumpai gali būti apibūdinama taip: „Vakarų kapitalistai godžiai varžysis vieni su kitu paroduoti mums vadinamą virvę, su kuria mes juos pakarsime ar jie geriau patys pasikars“. Lenino virvės pranašystė nėra parašyta bet kuriame Lenino paskelbtų raštų tome. Prof. A. Parry nurodo, kad šitas leninizmas yra smulkmeniškas ir patikimai aprašytas atsiminimuose gerai žinomo menininko ir rašytojo Yury Annenkov 1966 m. New Yorke.

Leninas buvo artimas Annenkovų šeimos draugas. 1921 m. komunistų partija pavedė jam nupiešti Lenino paveikslą. Trejiems metams praėjus po jo mirties, gavo užsakymą iliustruoti naujas knygas apie Leniną su pagarbais aprašymais. Ta proga jam buvo leistas priėjimas prie

Lenino asmenišku raštų Lenino institute Maskvoje. Tarpe tų dokumentų jis rado būdingas, vertas dėmesio pastabas, kurias ir nusirašė. Jos yra tokios: „Iš mano tiesioginio stebėjimo šesiu metų emigracijos aš privalau pasakyti, kad vadinamas Vakarų Europos ir Amerikos išsilavinęs visuomenės sluoksnis yra nesugebantis įvertinti esamos padėties reikalų arba realių jėgų santykių. Mes privalome žvelgti į tuos sluoksnius, kaip kurčius ir nebylius ir veikti link jų atitinkamai. Tiesa sakant, tai liečia buržujų klasę. Viso pasaulio kapitalistai ir vyriausybės, norėdamos greit laimėti sovietų rinką, uždarys savo akis aukščiausi minėtai realybei ir pasikeis į žmones, kurie yra kurti, nebyliai ir akli. Jie duos mums kreditus, kurie pagelbės mums su prekėmis ir technika, kurių mums trūksta. Jie atstatys mūsų karo pramonę, kuri mums tai reikalinga mūsų atėities pergalingiems puolimams mūsų apriūpintoji. Kitais žodžiais, jie sunkiai dirbs pasiruošimui savo savižudybei“. Tos trumpos Lenino pastabos buvo parašytos 1921 m.

Tų metų pabaigoje baigėsi civilinis karas ir Rusija gulėjo griuvėsiuose. Badaują gyventojai antikomunistai pradėjo nerimauti ir maistauti. Leninas, matydamas gyventojų didelį nepasitenkinimą, sureizavo atsitrukimą nuo savo karingo komunizmo, įveddamas naują ekonominę politiką, leisdamas privačią prekybą viduje. Jis siuntė į Vakarų savo atstovus ieškoti prekių ir prašyti kreditų, žadėdamas ar darydamas įvairias nuolaidas. Pageidaudamas Vakarų kapitalo, stengėsi išgelbėti sovietų ekonominę padėtį naujais užsienio investavimais. Nepaisant to, kad

Leninas leido privačią prekybą, jis paliko monopolį — išimtinę teisę valstybei kontroliuoti sunkiąją pramonę, bankus, viešojo naudojimo priemones ir užsienio prekybą.

Tuo metu tarp aukštųjų komisarų kilo nesutarimų dėl prekybos vaidmens su užsieniu. Kai kurie komisarai buvo tos nuomonės, kad prekyba su užsieniu galėtų būti kaip svarbiausias politinis įrankis subversyviams sovietų planams užsienyje, jų neatidėliojant. Bet Leninas reikalavo tam tikro susilaikymo, pasitraukimo į šėselį. Jis norėjo tik prekiauti, nenaudojant prekybos kaip politinio įrankio, nes su komunistine politika galima palaukti, kai bus palankesnės istorinės aplinkybės. Lenino bendradarbis Leonid Krasin, užsienio prekybos reikalų vadovas, įtikinėjo, kad ne diplomatija, o prekyba yra lemiamas veiksnys šiame ilgame sovietų kovos plane gudriai apgauti Vakarų buržujus. Prekyba yra virš moralės. Jis gerai žinojo, kad Anglija ir kiti Vakarų kraštai prekiaavo su kanibalais, tai jie prekiaus ir su komunistine Rusija. Krasin formulavimas Leninui labai patiko, jį teigiamai įvertino ir energingai rėmė.

Nenuostabu, kad tada kai kurie komisarai, jų tarpe ir Stalinas, norėjo, kad būtų leista privati prekyba su užsieniu. Tuomet Leninas supykęs juos išbarė, nes, leidus privačią prekybą su užsieniu, gudrus užsieniečiai išpirktų iš Rusijos bet ką, kas vertinga. Šitą nesutarimą Kremliuje žinojo europiečiai. Derybose su sovietais jie dėsė, laukdami susilpnėjimo sovietų užsienio prekybos monopolio. 1922 m. Stalinas aiškino, kad toks susilpninimas darosi neišvengiamas. Tais metais, kai Leninas po pirmo smūgio gulėjo

paraližuotas, centrinis komitetas su juo nebesiskaitė, įsakydamas žymiai sumažinti valstybinį prekybą monopolį. Bet atsigaęs Leninas labai užsirištino ir atsaukė centrinio komiteto nutarimą. Paskutiniai savo gyvenimo metais, jis skatino ne tik išlaikyti tą monopolį, bet įvesti užsienio prekybininkus ir jų vyriausybės į nenaudingiausią padėtį, o taip pat išmokti iš nenekentamų Vakarų kapitalistų prekybinio apsukrumo išgauti jų kapitalą. Nuo to laiko iki šiol nebekilo prekybos su užsieniu monopolio klausimo komunistinėje Rusijoje.

Daug kam gali kilti klausimas, ar Lenino pranašystė pildosi. Ar sovietų strategijoje užsienio prekyba privėdė prie Vakarų nepajėgumo? Tai klausimai, į kuriuos nelengva atsakyti nepažvelgus į Vakarų ir sovietų santykių raidą. Netolimos praeities įvykiai rodo, kad Vakarų yra padaryta daug klaidų ir iš jų pasimokyta mažai. Įrodymai gal ir nereikia daug pavyzdžių. Laisvojo pasaulio grūdų augintojai, mašinų gamintojai, bankininkai ir jų vyriausybės įvilijami į sovietinę ekonomiją taip toli, kad demokratinų kraštų vyriausybės gali tik keikti Kremlių už blogą elegesį, bet nedrįsta pasipriešinti, bijodami, kad prekybiniai santykiai nepablogėtų ir milžiniški kreditai, duoti kraštams už geležinės uždangos, neišgaruotų. Vien tik nuo pradžios vienos krypties detentės iki jos susvyravimo dėl Afganistano invazijos ir Lenkijos solidarumo sąjūdžio numalšinimo sovietai nupirko iš Vakarų daugiausia kreditan įvairių įmonių įrengimų, kurių aptarnavimui Vakarų pardavėjai uoliai padėjo paruošti inžinerijos ir technikos specialistus ir perdavė raktus išskrido. Amerikos techniški ir automatiški išradimų įrengimais aprūpinimas sudarė sovietams sąlygas pastatyti sunkiųjų „Kama“ sunkvežimių fabriką ir išplėsti jo gamybą. 1979 m. tais sunkvežimiais daugiau negu 100,000 sovietų karių nugabeno Afganistaną okupuoti. Italijos Fiat kompanija padėjo įrengti sovietams „Žiguli“ automobilių fabriką. Beveik tuo pačiu laiku buvo plečiama ir tobulinama karo pramonė, kuri pradėjo gaminti geresnės kokybės tankus negu Vakarų ir kitas karo technikos priemones, tuo sustiprinant Maskvos karo raumenis. Grūdų pardavimas kartu su Argentina, Kanada, Australija ir Vakarų Europa tesiamas toliau sovietams palankiomis sąlygomis. Jei Vakarai vieningai sustabdytų javų eksportą, tuomet Kremlius komisarai atsirastų to-

kieje klebioje padėtyje, kaip Lenino laikais. Vakarai varžydami stengėsi padėti sovietams dujų vamzdžius kaip galima greičiau nutiesti į vakarus, nors prezidentas Reaganas priešinosi. Kai 1961 m. buvo statoma Berlyno siena, tai pirmiausiai ji buvo nužymėta spygliuotomis vielomis, kurias nupirko iš Vakarų Vokietijos.

Tokiai prekybai vykstant, sovietų ir Rytų Europos praskolinimas didėja ir jau siekia bilijonus dolerių. Sovietų aukso ir naftos išvežimai nebužtenkami grynais pinigais apmokėti skoloms ir kai kurių satelitų atvejais net nuosimčiai viršija skolą. Kiti sovietų išvežimai niekad nebuvo pakankami gauti reikalingos tvirtos valiutos, nes sovietai ir jų satelitai nepagamina geros kokybės prekių, kaip laisvo pasaulio rinka pageidauja. Tačiau sovietų padidintos imperijos valdovai dėl to nesijaudina, nes Lenino virvė gerai vingiuoja. Ar laisvasis pasaulis ir toliau taip prekiaus ir davinės kredito palengvintomis sąlygomis Maskvai ir jos vasalams, kai jų skolos ir nuosimčių krūva didėja, tai priklausys nuo Vakarų pabudimo. Negalima sakyti, kad akylesnėji nebūtų pastebėję ar perspėti dėl tos rūšies sandėrių pavojingumo. Kalifornijos kongresmenas K. Cornan buvo tarpe tų, kuris anksti skelbė, kad sovietų įsijungimas iš Vakarų technologijos priemonių ir kitų reikmenų sudaro pavojų. Jo štabo ekonomistas dr. M. Costock 1978 m. ypač tai pabrėžė savo studijoje „Strategijos apimtis Rytų-Vakarų prekyboje“. Tais klausimais Vakarų pasaulyje dar daug yra abejojančių ir nedrįstančių pasipriešinti „išmintingumui“ prekybininkų ir pramonininkų, torkstančių skubėti į Maskvą. Tačiau Leninas buvo labiausiai įsitikinęs, kad jo virvės apgaulė turi tęstis, kol bus pasiektas tikslas. Tuo tarpu atrodo, kad vienas galas Lenino virvės yra Maskvos rankose, o kitas Vakaruose, tik dar neužbaigtas.

POPULIARUMAS — NE VISKAS

Stereotipiškas pasaulis, banalios priešpriešos, pretenzingos „problemos“ tuščioje vietoje — tai bene svarbiausi Francoise Sagan romanų bruožai. Jaunas autorius turbūt visada pasiduoda populiarų šampū stūmų ir skaitytų knygų hipnozei. Savaime tai dar nėra labai bloga. Bloga, jeigu jis toks ir lieka.

Tomas Venclova

Vysk. Paulius Baltakis su dr. Jokūbu ir Loreta Stukais, dešinėje — prel. A. Bartkus po bažnytinį iškilių Šv. Trejybės bažnyčioje įteiktą dr. J. Stukui Šv. Silvestro ordiną ir L. Stukie nei — Pro Ecclesia et Pontifice medalį už nuopelnus.

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ IDEOLOGIJOS KILMĖ LIETUVOJE

INŽ. ANTANAS RUDIS

7

Betgi Lietuvoje katalikų Bažnyčios padėtis buvo visai kita negu Rusijoje. Lietuvoje katalikų Bažnyčia jau nuo vyskupo Valančiaus laikų organizuotai kovojo su caro patvaldyste ir visomis rusų sprespaudos formomis. O praėjusio ir šio amžiaus savartoje, kaip jau minėjome, Lietuvos Katalikų „Dvasinė Sąjunga“ mūru stovėjo skersai kelio Rusijos pravoslaviškai kolonijinei politikai. Bet Lietuvos socialistai, šabloniškai elgdami Rusijoje socialdemokratų pavyzdžiu ir kovodami su caro patvaldyste, buvo neįvalgūs, ryždami kovoti su Romos katalikų Bažnyčia Lietuvoje. Opozicija su lenkėjusiems kunigams irgi buvo nepakankamas argumentas visuotinai kovai, nes lietuvių dvasiškią ryžtingai kovojo su kunigų lenkiškumo apraiškėmis ir lenkinimu.

Apgailėtina matyti to meto katalikiškoje spaudoje, kad griebtasi net teroro. Šiandien, ypač esant čia Amerikoje, neįmanoma tuos faktus patikrinti. Bet, pavyzdžiui, minėtas Seinuose ejęs „Šaltinis“

1906 metų rugpjūčio 1 d. nr. 18 labai aštriai puola įtakingą socialistą V. Kapsuką, vėliau tapusį Lietuvos komunistų partijos pirmininku, už socialistų teroro veiksmus Suvalkijoje. Straipsnyje nurodoma, kad socialistai vien tik Pilviškių apygardoje — cituoju — „šiais metais užmušė keletą žmonių (Grīškabūdžio Bliuva, Sardinėlių Urbanavičių, Gražiškių Jurkšą, Pilviškių Naujoką, Šiugždą). Straipsnio autorius Pašeimėnis atmeta socialistų prielaidą, kad neva tie žmonės buvę šnipai. Beje, vėliau nustatyta, kad tą straipsnį parašęs Pašeimėnis yra kunigas Juozas Vailokaitis, už trijų mėnesių tapęs „Šaltinio“ redaktorium, o 1917 metais pirmuoju Lietuvių Krikščionių demokratų partijos pirmininku.

Iš Seinų laikraščio „Šaltinio“ redaktoriaus ir leidėjo kun. Juozo Vailokaitio straipsnių konkrečiai paaiškėja, kad dėl ankstesnio 53-mis metais Baudžiaivos Suvalkijoje panaikinimo, šios agrarinės šalies žmonės jau buvo geriau apsišvietę ir susitelkę į krikščionių demokratų puoselėjamas švietimo ir ūkinės organizacijas, negu kitur Lietuvoje. Taip 1906 metų sausio 6 d. buvo įsteigta Lietuvių krikščionių draugija „Žiburys“ švietimo ir labdaros reikalams. Šios draugijos iniciatyva 1906 metų lapkričio 11 dieną buvo įsteigta ir sėkmingai veikė Lietuvių Krikščionių draugija „Žagrė“ — ūkiniam, prekybos reikalams. Vien Marijampolėje, neskaitant kitų miestų, „Žagrės“ draugija 1910 metais turėjo šešis šimtus narių. Palyginimui pažymėtina, kad čia, socialistų globojama, silpnai gyvuojanti panašios paskirties „Ūkininkų Draugovė“ turėjo tik 60 narių.

Minėta „Žiburio“ draugija veikė taip pat labai sėkmingai. Ji 1910 metais Užnemunėje jau turėjo 54 skyrius ir apie 3600 narių. Draugija iš nario mokesčio ir kitų pajamų išlaikė eilę lietuviškų mokyklų, Marijampolės „Žiburio“ mergaičių progimnaziją, vakarinę mokyklą, įvairius vakarinius kursus suaugusiems, knygynus ir skaityklas, meninės saviveiklos vienetus, prieglaudus beturčiams vaikams ir seneliams. Tarp kitko, 1910 metais „Žiburio“ draugija stambiausia (tūkstantį rublių) auką švietimo reikalams gavo iš Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo.

Savaime suprantama, kad visų anksčiau išvardintų švietimo, kultūros ir labdaros vienetų jėgos priepaudo nesąnčiai tautai. Kartu tai parodo lietuvių krikščionių demokratų veiklos kryptis ir kilnias svajones.

Kun. Juozas Vailokaitis, slapyvardė „Skrebenius“, 1906 metų lapkričio 8 d. „Šaltinyje“ išklė sumanymą, kad „Žiburio“ draugija apimtų visas gyvenimo sritis ir turėtų tris savarankiškur skyrius: 1. gailėstingąjį, šviečiant vargdenius — gerinant jų būvį, 2. ūkiškąjį, keliantį ūkininkų gerovę ir 3. darbininkų — keliantį jų būvį. Tai nebuvo tiesiogiai įgyvendinta, bet buvo siekiama padaryti įvairiais kitas bendresnias, anksčiau minėtai keliais.

(Bus daugiau)

PAMOKA SOV. SAJUNGOJE APIE PERSIVALGYMĄ

J. VAIČELIŪNAS

Pavergtoje Lietuvoje pasirodė daug straipsnių apie nepersivalgyimą. Jei tokie straipsniai pasirodytų Vakarų spaudoje, jie būtų žmonėms labai naudingi. Bet tokie straipsniai vargu tinka Rytuose, kur dažnai pasirodo bado reiškiniai. Pagal dėsnį, kur komunistai, tenai ir badas (Etiopija, Afganistanas ir kitur).

Aiškinti pusiau alkanais komunistų valdomų kraštų vergams, kad jie nepersivalgytų, yra ciniskas iš darbininkų pasijuokimas. Komunistai, kurie taip dažnai linksniuoją liaudies vardą, iš tos liaudies ir pasijuokia, kai alkanais žmonėms sako, kad jie nepersivalgytų. Komunistų valdomuose kraštuose persivalgyti gali tik komunistai, o ne vargingia liaudis. Juk ir kolchozininkai, kurie gyvena labai vargingai ir maitinasi iš savo turimo žemės sklypelio, taip pat dažnai nutraukia kąsnį nuo savo burnos, kad galėtų šį tą parduoti turguje, kad gautų nors ir nevertingą rublį, nes ir be jo neįmanoma išsiversti.

Pavergtoje Lietuvoje leidžiamas žurnalas „Mokslas ir gyvenimas“, kurį redaguoja apie 20 redaktorių. Tam žurnalui straipsnius rašo šimtai įpareigotų įvairių sričių pareigūnų. Apie nepersivalgyimą rašo gydytojai, ekonomistai, agronomai, kooperatininkai ir net profesoriai. Bet jų tie straipsniai nuėina vėjas, nes suvargusiai liaudžiai jie nereikalingi, o aukštoji klasė — komunistai jais nesidomi.

Straipsnį rašo gydytojas Povilas Beivydas (M.G. 1985. Nr. 6, 10 p.). Jis rašo: „Persivalgymas tai savotiška narkomanija, kelianti didelį pavojų žmogaus sveikatai. Žmogus dėl savo sveikatos privalo ne tik nepersivalgyti, bet ir teisingai per parą paskirstyti maisto porciją. Maitintis reikia po ne daug, kelis kartus per dieną. Visados nuo užstalės reikia pakilti tiek tiek jaučiant alkį. Žmogus, sočiai prisivalgęs, pasidaro mieguistas, suglebeš, sumažėja jo darbingumas. Ypač pagėmose mėsa, o su ja ir organizmą patenka daug purininių, ekstraktinių medžiagų, kurios skatina puvimą ir nuodija organizmą. Valgant daug mėsos, padidėja toksinių medžiagų apykaita. Tai žinijo senovės Rytų tautos, net buvo įvesta nuteistiems savotiška mirties bausmė. Maitindavo juos vien tik virta mėsa ir jie po 29-30 dienų mirėdavo nuo apsinuodijimo, taigi anksčiau negu badaujant“.

Čia gydytojas nepasako, ar geriau mirti sočiam ar badaujant. Komunistų liaudis kartais per metus negauna nusi-pirkti tiek mėsos, kiek jos gaudavo nuteistieji mirti Rytuose per mėnesį. Kad virta mėsa būtų blogas valgis, tuo sunku patikėti. Praeito karo metu ir tuojau po to karo ir kai kuriems lietuviams teko pabūti amerikietiškuose kalėjimuose, kur jų maistas buvo geras, tik labai mažas davinsys — ant bado ribos. Kai jie išėjo iš kalėjimo ir nuėjo pas gydytoją pasitikrinti sveikatos, gydytojas jiems patarė valgyti daug jautienos mėsos. Jie dėjo pastangas tos mėsos gauti ir jos valgyti. Jie nuo to per 30 dienų nemirė, o kai kurie iš jų dar ir dabar gyvena, nors jau yra peržengę 80 metų amžių.

Nepatartina valgyti daug riebios mėsos, nes galima gauti žarnyno vėžį. Žodis „galima“ nepasako, kad tą vėžį

tikrai gausi, bet geriau to vėžio pasisaugoti. Jis toliau rašo: „Maitintis tikta vegetariiniu maistu gali stokoti vitamino B 12. Dėl to galima susirgti mažakraujyste ir nervų ligomis“. Betgi žinome iš praktikos, kad buvo vegetarų, kurie sulaukė 80-85 metų amžių ir nesirgo nei mažakraujyste, nei nervų ligomis.

Vakarų pasaulyje žmonės bijo valgyti kiaušinio trynį, nes jame daug cholesterolio, kuris užblokuoja kraujagysles. Jis apie kiaušinio trynį taip sako: „Bet nereikia pamiršti, kad trynyje yra ir vertingo lecitino. Jo trynyje penkis kartus daugiau nei cholesterolio, ir jis neutralizuoja cholesterolio neigiamą veikimą“. Betgi nepataria valgyti daug kiaušinių: tris kiaušinius per savaitę. Storiams nepataria gydytis bado, o tik sumažinti maisto davinį ir padidinti judėjimą.

Pavergtos Lietuvos gydytojai pataria nevalgyti riebios, ypač kiaušienos mėsos. Bet ką daryti, kai nėra jokios mėsos? Lietuvoje didžioji masė pastatytomis kiaušienomis, kuriose kasmet išauginama po 12-15,000 kiaušiu, o kiaušienos nėra. Viena tautiečių dar prieš keletą metų iš Lietuvos rašė: „Kasdien valgo-me sriubą su duona. Mėsos išsiverdame sėkmadienį, jei jos gauname nusipirkti“. Dabar jų yra 75 metų amžiaus pensininkė, gyvena tame pačiame miestelyje. Ji laiko paršuką ir pora vištų. Paršuką laiko, kad turėtų kiek mėsos, nes mėsos krautuvėje ne visados galima gauti.

Komunistiniuose kraštuose tik teorijoje sakoma, kad tas maistas tinka, anas netinka, o praktikoje viskas tinka komunistų vergams. Vienas tautietis, kuris nepriklausomos Lietuvos laikais dirbo Maisto fabrike, pasakokojo, kad tik rusai iš Lietuvos pirkdavo lašines kiaules, nes rusai lašiniai tai viskas. Tam tautiečiui teko tas lašines kiaules palydėti į komunistinį rojų. Per liepos karščius kai kurios kiaulės kelionėje krisdavo. Bet vėliau jas visas nugabendavo į mėsos kombinatą ir kiaušienos nė gabalėlis nenuėidavo niekai. Stali-no laikais jo valdomoje imperijoje lašiniai buvo labai brangūs. Šias eilutes rašantis 1941 m. matė Ukrainoje, derlingiausiam Europos žemės plote, lašinių 100 gramų — 6,5 rublio arba kilogramas — 4,5 rublio arba kilogramas tada per dieną uždirbdavo po 10 rublių. O lašinius, sviestą ten pardavinėdavo, jei tu produktų buvo, tik po 100 gr. asmeniui, nežiūrnt šeimos dydžio namuose.

Sakoma, kad jautiena, žveriena mėsa yra geresnė maistui negu kiaušiena. Betgi patys Lietuvos medžiotojai skundžiasi, kad žveriena išvežama į Vakarus, nes ten ji vertinama aukso kaina. Medžiotojams lieka tik ragai ir nagai. Jeigu ragai yra geros rūšies ir jie keliauja į Vakarus. Tada medžiotojams lieka tik nagai. Medžiotojams vis aiškinama, kad gal kada žverienos bus galima paskirti ir į mėsos krautuves žmonėms. Bet vargu žmonės to žverienos gaus, nes ją sunaudos komunistai.

Nors kai kurie straipsnelių autoriai apie racionalią mitybą išgiria komunistinę santvarką, kur viskas tvarkoma moksliniais pagrindais, o kiti tos srities specialistai pasako ir kitaip, nors ir jie visos tiesos

Dr. Jokūbas ir Loretą Stukus lydi procesija į Šv. Trejybės bažnyčią, kur gruodžio 15 d. vysk. P. Baltakis įteikė jiems Šv. Silvestro ordina ir Pro Ecclesia et Pontifice medažį.

pasakyti nedrįsta, kad prie jų neprikibtų partija su savo KGB.

Tame pačiame MG numeryje 31 p. rašo namų ūkio agronomė K. Brundzienė. Ji rašo: „Nemažas laimėjimas visuomeninio maitinimo darbe yra prieš kelierius metus įvesta žuvies diena. Tačiau šis laimėjimas su trūkumais“. Ji nusiskundžia, kad žuvies dienos proga valgyklose nėra žuvies, neskaityt, kokios tai prastos žuvies heko. Esą, mūsų treileriai į Klaipėdos uostą grįžta perpildyti įvairios žuvies. Skaitome, kad respublikoje vis daugiau tvėntinių ir klesti žuvininkystės ūkis. Betgi iš to mažai nauda. Sovietuose yra du „penktadieniai“: vienas — žuvies diena, o kitas — diena be mėsos. Liaudis tu penktadienių turi dar daugiau.

Ta pati problema ir su vaisiais. Rudenį obuolių nėra kur dėti, o žiemą obuolius perka iš užsienio. Rašo: „Sykį net pirkome importinius obuolius, ir kiekvienas jų buvo svuoniotas ir minkštą popierių. Prieš kelioliką metų buvau liudininkė, kaip Vytenų bandomos stoties pirmos rūšies obuoliai, kol pakliuvo į Kauno „Tulpės“ bufetą, vos bepatenkinio trečios rūšies reikalavimus“. Taigi visokios negerovės dėl maisto produktų susidaro dėl komunistinės santvarkos, nes žmonės nerodo jokios iniciatyvos.

Ji toliau rašo: „Reikėtų keletą žodžių ir apie mūsų konservus tarti. Pz. visi konservai, kuriuose yra buronkelių, neskanūs. Kai tik nuimi stiklainio dangtelį, taip ir trenkia į nosį kukailio kvapas, lyg būtų staiga atsi-radęs odų perdirbimo imonėje...“

Šia proga negaliu nepasakyti gero žodžio konservuotiems mūsų žirneliams. Jei jau tenka jų ieškotis, tai ieškai tik ne importuotų, o savo gamybos ir būtinai iš Vilkaviškio konservų fabriko. Apie mėsos konservus netenka nė kalbėti, nes jų prekyboje nėra, o gal niekas jų ir nebegamina. Užmiršom ir šaldytas uogas, kurias gamino Vilkaviškio konservų gamykla. Prieš gerą dešimtį metų teko ten degustuoti nuostabias šaldytas braškes. Turbūt mūsų konservų pramonė nutarė eiti lengvesniu keliu: jas importuoti iš Lenkijos. Menu, kaip prieš gerą dešimtį metų Kauno konservų fabrikas gamino iš erškėtuogių labai vertingus gaminius vaikams, kuriuos kažkienu neuikiškumas visai likvidavo. O skanios obuolienės, kurią gamino Vilniaus konservų fabrikas, jau seniai nė su žiburiu neberasi“.

Savo straipsnį apie mitybą ji baigia žodžiais: „geriau dviem kšniais suvalgyti mažiau, nei vienu per daug“. Bet ir ji nepasako, ką turi daryti tie, kurie tą kąsnį turi per mažai. Komunistų parti-

ŠMEIŽIAM LIETUVIAI

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Sausio 25 d. Vakarų Vokietijos televizijos antras kanalas pradėjo rodyti septynių dalių filmą „Feuersturm“ (Ugnies vėtra). Tai H. Wouk 1971 m. „bestseller“ romanas „The winds of war“, išverstas į 16 kalbų.

Filmui buvo padaryta gera reklama, išvardinant aktorius (R. Mitchum, P. Bergen ir kt.), padarytos didelės išlaidos, nes filmas buvo gaminamas JAV, Jugoslavijoje, Austrijoje ir kt.

Filmas prasideda Berlyne, trumpai prieš antro pasaulinio karo pradžią, įpinant Europos žydų tragediją. Gal ir nebūčiau atkreipęs dėmesio, jeigu ne patalpinta sausio mėn. 25 d. televizijos programoje per ketvirtį psl. nuotaru-ka boulevardiniame 4 mil. tiražo „Bild“ dienraštyje, porodant žydus jų pačių išskaito duobėje ir viršuje stovinčius su šautuvais ir prancūziškos išvaizdos kepurėnarius. Skaitau prie nuotraukos užrašą ir nenoriu tikėti savo akim! Pasirodo, kad tai lietuvių policininkai! Štai kaip skamba užrašas: „Sukrečianti scena. Po vokiečių puolimo lietuviai milicininkai (litauische Milizsoldaten) SS įsakymu šaudė žydų moteris, vyrus, vaikus. Jie stovi jų pačių iškastose duobėje“.

Tik šeštoje filmo dalyje t.y. vasario mėn. 1 d. ši scena buvo parodyta televizijoje. Į mišką sunkvežimiais atvežami žydai, įvaromi į duobę. Iš kito sunkvežimio staiga iššoksta tariamieji „lietuviai“ policininkai ir pradeda šaudyti žydus. Tai ta pati scena, kurios nuotrauka tilpo „Bild“

jos nariai turi pinigų ir visokių maisto produktų žema kaina, o varginga liaudis neturi nei pinigų, nei maisto produktų, nors ir brangia kaina. Todėl racionalus maitinimas — nepersivalgyti turi būti taikomas komunistams, o ne jų vergams — liaudžiai.

GRUODIS: DAINOS LILIAN ŠUKIS

Rominta LAMPŠATIS, piano

Lilija Šukytė debiutavo Stratford (Kanadoje) „Figaro Vestuvėse“, du metus dainavo Metropolitan Operoje, po to buvo pakviesta į Muncheną atidaryti operos festivalį su Brigitte Fassbaender ir nuo to pateko į pasaulinį dainininkų elitą. Lilija gastoliavo po visą Europą su dideliu pasisekimu, nes kritikai ypatingai vertina jos dikciją, stilistinį supratimą, ir balso švelnią lyrinę spalvą.

L. Šukytė plokštelėje įdainavo komp. J. Gruodžio dainas: Rugegėlės, Agonėlės, Rūta, Pavasario naktis Berlyne, Ko čia taip ilgu, Vėjavaiškis, Alyvos, Dėmedžiū žydėsiu, Visur tyla, Burtai. Liaudies dainos: Rudens tytumoj, Aš, Anyta, Ešk, karvute ir kitos. Prie piano muzikos profesorė Rominta Lampšaitytė.

Išleido LIETUVA records, Munchen, West Germany. Kaina su persiuntimu 11 dol. Illinoisaus gyventojai dar pridėda 80 ct. valstijos takų.

Užsakymus siųgti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
VAIL COLORADO
Bank repossess new luxury 3 bdrm. 3 bath townhomes. Double garages. Below market rate. Financing available. Call owner for complete package.
303-476-4814

Wisconsin Dells Castle Rock Lk.
PARADISE
Beat. home 12x65 w/7'x10' expando w/porch, c/a all newly furn. 25" color console, on 2 wood-ed lots, new septic/well \$19,500 or will sell separate. Days 244-7970, eves 248-4717

ATTENTION: SUB DIVISION DEVELOPERS
INDIANA approx. 75 acres of rolling land. 42 acres of it wooded. Adjacent to city limits of New Carlisle. Can be annexed. Excellent for apts., single family, or condos. Dire need for housing in area. Quiet small town. 2 major highways. City park, County park, new schools, beautiful lake. Low taxes. Urban living just 20 min. from LaPorte and So. Bend.
WILCOX INC
P.O. 908
No. Liberty, Ind. 46554
Call for appt: 219-856-8244 or 8101

38 ACRES plus or minus. 4 miles from Vero Beach, FL. Incl. 15 acres grapefruit, block bldg. well. Private sale. Eves. after 8pm.
(215)257-3354

VIRGINIA
Blue Ridge, Va. Luxury energy efficient log home. 4,000 sq. ft. on 2 acres. 4 bdrm. 3 1/2 bath, liv. rm., frp., bent, gar., attach. greenhouse, solar hot water, Orchard, garden, 20 mile views. 90 mile D.C. - Beltway, 30 min. Charlottesville, common property farm colony.
Owner 803-873-8483 S.C.

OPPORTUNITIES
EXCELLENT INVESTMENTS
30 MONTH CD's
11.1%
No Service Fees
TRANSWORLD BANKERS
713/537-8107

DĒMESIO
Lietuviai norėtu susipažinti su Lietuvaite nuo 40 metų ligi 50 metų. Prašom duoti telefoną pirmam laiške. Ačiū.
P.O. Box 386
Oak Lawn, IL 60453

HELP WANTED
Agents looking for people to work in T.V. commercials. For info. call: (602)837-3850 Ext. 601

Siuolome įsigyti Česlovo Grincevičiaus VIDUDENIO VARPĄ pasakojimų ir pasakų knyga
Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliudis „Laiškuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi būties skodę pasakos žanr... Autorius yra intensyviausioji išpažidžio medijama — toks gi tai gero beletristo darbo metodas... Plonoji (120 puslapių) Vidudienio varpų rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu“.
Knyga išleido Lietuviškos knygos klubas, Kaina su persiuntimu 7 dol.
Rašyt:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
P.S. Illinoisaus gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos takų.

STILMIS
Agents looking for people to work in T.V. commercials. For info. call: (602)837-3850 Ext. 601

REAL ESTATE
RE/MAX
paulius jasinevicius

Century 21
KINGBECK REALTORS®
7822 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat dėromi Vertimai, Giminių įkvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,
apdrausti ar išnuomoti savo masyvas, prašau kreiptis į mus. mes paslaugaujame Čikagą ir priemiestius.

BUDRAICIO
Nuosavybės perdavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

MISCELLANEOUS
10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudžiu nuo ugnies ir automobilių pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8854

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING
Licenced, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Food control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2900

ALGIRO GUSTAIČIO KELIONĖS NEŽINOMOSE KRAŠTUOSE
Nuotaikingai aprašyti atsiminimai iš kelionių po:
MEKSIKĄ MALAZIJĄ SINGAPORĄ JAPONIJĄ HONG KONGĄ KINIJĄ THAI
Autorius su dail. J. Pautieniumi Meksikoje 1963 m.
Gauinama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA
Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinoisaus gyventojai dar pridėda .72 valstijos mokesčio

„Žiburėlio“ auklėtiniai su mokytojais Danute Dirvoniene ir Jūrate Norvilione

SOVIETINĖS NUOTRUPOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Kutovskio prospekte 7/4, kuriuo į darbą dideliu greičiu važiuoja sčandieninis Kremliaus valdovas M. Gorbačiovas, randasi taip pat didžiausia svetimšalių gyvenvietė. Vakarų pasaulio diplomatai, laikraščių bei televizijų korespondentai, prekybininkai — čia turi savo butus. Ilgais žiemomis vakarais, susirinkę amerikiečių, anglių ar prancūzų šeimos bute, jie dažnai nagrinėja vieną svarbią problemą: ar Gorbačiovo pavyks Sov. Sąj. ūkiniam gyvenimui duoti stipresnį impulsą. Tačiau, užtenka iš lango mesti žvilgsnį į kiemą ir įsitikinti, kad nuo „Lionkos“ Brežnevo laikų nedaug kas pasikeitė. Labai dažnai vakaro prieblandoje galima pastebėti su smokingais ir lakuotais batais diplomatus, mėginant jiems iš sniego pusnės „išlaisvinti“ savo automašina. Arba vėl — vėlyvą žiemos naktį, šeimas iš miego prikelia pusvalandį saukias automašinos signalas, kadangi nori greičiau išvažiuoti korespondento automašina, užblokuo kitas autovežimis.

RECEPTAS PASVEIKTI NUO ALKOHOLIZMO

„Mes pasveikome nuo beviltiškos kūno ir proto padėties. Parodyti kitiems tiksliai, kaip mes pasveikome, yra šios knygos paskirtis“. Taip rašo 1939 metais pirmieji 100 alkoholikų, kurie pasveiko nuo alkoholizmo. Šita knyga nėra tik vieno žmogaus, vieno autoriaus ar vieno pasakojimo knyga. Ši knyga parodo kitiems alkoholikams, kaip pasveikti nuo alkoholizmo ligos ir ką tie 100 vyrų ir moterų turėjo daryti, kad pasveiktų. Lengva ignoruoti, ką vienas asmuo nori patarti, bet sunku ginčytis su 100.

Pagrindinis A.A. knygos tikslas yra parodyti, kaip šitie 100 asmenų pasveiko nuo alkoholizmo. Visi faktai labai tiksliai paaiškinti ir detaliai išdėstyti. Jeigu mes norime pasveikti, mes turime priimti ir sekti tikslus nurodymus A.A. knygoje. Ir tik tada galime tikėtis tokio pato pasveikimo ir progreso, kaip tie 100 asmenų pasiekė.

Panašiai kaip kepti pyragą. Vienos draugės namuose ragavau nepaprastai skanų tortą, padarytą su braškėmis ir suplakta grietine. Nepaprastai buvo skanus. Tiesiog tirpo burnoje. Negalėjau išeiti iš jos namų nepaprašius recepto, kaip iškepti tokį skanų tortą.

Draugės receptas tiksliai nusakė, kaip iškepti tą skanų tortą. Ant recepto buvo surašyta sudėtinės produktų dalys, jų eilės tvarka, kepimo temperatūra ir kepimo laikas.

Bet pradėdama skaityti receptą aš pagalvojau gal galėčiau apsieiti tik su dviem kiaušiniams vietoj trijų ir gal vietoj pudelio cukraus geriau būtų 0,5 pudelio. Ir tortas daug greičiau iškeptų ant 425 laipsnų, vietoj 375 laipsnų, kaip užrašyta. Ir geriau būtų sutrumpinti kepimo laiką valanda, vietoj kepus valanda su puse. Ir kai tas pyragas iškeps ir aš jį paragausiu, kažin kiek panašumo jis turės į draugės tortą?

Jeigu aš atidžiai seksiu nurodymus draugės recepte, aš gausiu lygiai tokį patį tortą, bet jeigu aš pakeisiu receptą, mano tortas nebus toks skanus kaip jos.

Jeigu mes seksime A.A. nurodymus, mes galime tikėtis, kad pasveiksim nuo alkoholizmo ir turėsime tokius pat rezultatus kaip tie 100 asmenų. Bet jeigu mes pradėsime keisti A.A. programą, kaip arti panašumo bus mūsų pasveikimas?

Kokia yra alkoholizmo problema? Dr. Silkworth buvo pirmas, kuris, gydydamas tikstančius alkoholikų, sujungė kai kurias idėjas. Pirmiausiai buvo, kad alkoholizmas yra vienintelė savo rūšies liga, kūno liga, taip pat kartu ir proto. Kadangi liečia abi dalis kartu, Dr. Silkworth sako, kad gal būt tik dvasišku būdu galima būtų ją nugalėti. Daugiausiai ligos susideda iš

vienos ligos. Fizinėi ligai daktaras nurodo, ką daryti ir pacientas viltinai pasveiksta. Protinei ligai psichiatras nustato gydymą ir pacientas seka jo nurodymus. Dvasiniams sutrikimams kunigai ir dvasiškiai nurodo ir pataria ką daryti.

Bet alkoholizmo gydyme reikalinga unikalaus nurodymo. Išgydyti alkoholio kūną ir protą kartu galima tik su dvasiniu būdu ir pagalba.

Jeigu žinome, kuo sergame, galime nustatyti gydymą. Kai suprantame problemą, tada galime ieškoti atsakymo. Dr. Silkworth nusprendė, kad alkoholišką varo kažkokia jėga. **Jėga — proto manija, verčianti prieš sunaikinimo (alergiją), troškulio reiškinys, verčiantis gerti.** Nėra kitos ligos kaip alkoholizmas paliečiantis abu — kūną ir protą. Jis apima visas gyvenimo sritis.

Tūkstančiai alkoholikų pasveiksta nuo alkoholizmo ligos priėmę A.A. nurodytas idėjas ir pasveikimo planą. A.A. atidaro duris, kurios veda blaivybėn. A.A. eilėse mes surandame draugystę, išsivadavimą ir stiprybę. Ir visa tai suradus, tikrosios priežastys būna pašalinamos. O po to ir pats gerimas, kuris buvo simptomas gilesnių bėdų, praranda bet kokius pasikėsinius mūsų protuose.

A.A. knyga parodo mums: a) tiksliai ką daryti; b) nurodymų eilės tvarką; c) kokių rezultatų tikėtis.

Bendras duotas atsakymas susideda iš dviejų dalių: a) Draugija, kuri reikalinga tapatybės nustatymui, kurioje yra paramos veiksnys, kuris jungia mus kartu. b) Dvasinis patyrimas, per kurį įvyksta asmenybės permaina pakankamai pasveikti nuo alkoholizmo. Abu reikalingi pilnam pasveikimui.

Būdami A.A. mes randame naujų jėgų ir ramybės realizuodami, kad turi būti Jėga didesnė negu mes patys, kuri valdo visatą ir kuri yra mūsų, jeigu mes gyvename teisingą gyvenimą.

Mums daugiau nebereikia kovoti su gerimu.

Deimantė

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos žvietimo židinys

Redagavo dr. ALF. ŠESPLAUKIS

Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu \$15.66. Illinois gyventojai dar pridėda 75 ct. taksų.

Monografijos priedas, 32 psl., 17 nuotraukų.

Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

PADĖKA

Pilnas kambarys Tavo gestų ir alsavimo...
įdubimas pagalvė — dar šiltas —
kur gulėjo Tavo galva, balta ir pavargusi
nuo įtemptos kovos
tarp nevilčių ir vilties...
J. Degutytė

A. † A.

ONA ARLAUSKIENĖ

po ilgos ir sunkios ligos mirė 1986 m. sausio 12 d. Palaidota sausio 15 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems Jos šermyse ir laidotuvsė. Ypatinga padėka už gausybę aukų sv. Mišioms, už užuojautas, už buvimą kartu su mumis šiomis skausmo valandose.

Ačiū prelatui D. Mozeriui už maldas koplyčioje. Ačiū kun. F. Kireliui už laidotuvių sv. Mišias, už prasmingą pamokslą, palydėjimą į kapus, už maldas. Ypatingai dėkojame Moterų sąjungos 20-tai kuopai, pravedusiai maldos valandą koplyčioje. Dėkojame kun. V. Gutauskui, S.J. lankiusiam Velionė namuose ligos metu, už maldas ir sv. Mišias.

Ačiū grabnešiams Pr. Sabalui, R. Račiūniui, vaikaitiams Mindaugui, Sigutei, Aušrinei ir žentui Povilui, palydėjusiems mūsų brangią Žmoną, Mamą ir Močiutę amžinam poilsiui.

Nuoširdi padėka V. Kučiui, nuotraukose jam žinusiame Velionės paskutinę kelionę.

Vyras Jonas, duklė Janina ir Mečys Mikutaičiai ir šeima.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A. † A.

JONAS PULEIKIS

Mirė 1985 m. vasario mėn. 18 dieną.

Svečina vieneri liūdni metai, kai netekome tavęs. Giliai tebeliūdi žmona Adelė, posūnis Sigitas ir mylimas anūkelis Jurgutis. Lietuvoje sesuo Onutė su šeima, brolis Zidorius su šeima, mirusių brolių Antano ir Petro šeimos ir kiti giminės.

Minint tą skausmingą sukaktį, sv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje vasario 23 d. 11:15 val. ryto. Prašome giminės draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir drauge su mumis pasimelsti už Jono sielą.

Nuliūdę: žmona Adelė Puleikis, Sigitas ir Jurgutis.

A.†A. JOANAI BUDININKIENEI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamės jos vyrui PRANUI, šeimai ir kitiems artimiesiems.

Ramojus, Giedrė ir Tomas Vaičiai

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo pailsimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti sv. Tėvų šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS, antradienis, 1986 m. vasario mėn. 18 d.

5

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad š.m. vasario 16 d., po ilgos ir sunkios ligos mirė 88 metų amžiaus mūsų mylima motina ir močiutė

A. † A.

MONIKA KAUKORIENĖ

Giliame nuliūdime liko duklė Joana, zentas Jonas, vaikaičiai Rima ir Povilas Krutuliai, Vokietijoje sūnus Aleksandras ir marti Kaetė Kaukorienė, dukraitė Johanna Poul su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. antradienį, vasario 18 d., nuo 3-9 val. vak. Laidotuvsė įvyks trečiadienį, vasario 19 d. Iš koplyčios bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvos tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvsėse.

Nuliūdę: duklė, sūnus, zentas, marti ir vaikaičiai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. † A.

Kpt. Kazimieras Martinkus

Gyveno Stuckney, Ill.

Mirė 1986 m. vasario 14 d. ryte.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona Martinkienė, sūnus Vytautas Martinkus, marti Sandra, 5 vaikaičiai: Debbie Salerno, vyras Anthony, Susan Page, Gregory, Michael ir Brian Martinkus, 3 provaikaičiai: Angela ir Peter Salerno ir Stephanie Page, ir kiti giminės Lietuvoje, Kanadoje, Anglijoje ir Australijoje.

Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvsė pirmadienį, vasario 17 d. Iš koplyčios atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje buvo pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir kiti giminės

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

• 2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x **Vasario 16** priminė Chicago klasikinę muzikos stotis WFMT sekmdienį iš ryto su dviem muzikiniais numeriais. Pagrojo simfoninio orkestro, diriguojamo R. Geniušo, „Kubilą“ ir A. Grigo įdainuota bajorų arija iš Karnavičiaus operos „Grazina“. Pranešėjas Steven Reeder paminėjo, kad „Šiandien yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena“. Po lietuviškos muzikos davė dar estų tautinį šoki, primindamas, kad tai kita irgi prie Baltijos šalis.

x **JAV LB Socialinių reikalų tarybos** raštineje, 2711 W. 71 St., trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. p.p. bus pildomi federalinių mokesčių atskaitymo (Federal Income Tax) blankai. Įstaigos tel. 476-2655.

x **Endre Bojtar**, literatūros profesorius, vengras, šiuo metu dėstąs Kalifornijos universitete Los Angeles, lietuvių literatūros bičiulis, mokąs lietuviškai, šį savaitgalį atvyks į Chicago. Ta proga penktadienį, vasario 21 d., rengiamo su juo vakaronė „Jaunimo centro kavinėje“. Kviečia santaričiai—šviesiečiai. Pradžią 7:30 v.v.

x **„Chicago Tribune“** redaktorius H. Tyner buvo labai patenkintas atsilankęs į Nepriklausomybės minėjimą ir jį lydėjusiam pakartotinai pareiškė, kad jis nesitikėjo, jog susirinks tokia daugybė žmonių.

x **Abiturientų balius**, kurį kasmet ruošia Liet. Moterų federacijos Chicago klubas, jau čia pat. Tuo reikalu šaukiamas tų susirinkimas vasario 23 d., sekmdienį, 12 val. Jaunimo centro kavinėje. Visi tėvai, kurių vaikai šiais metais baigia aukštesniąją mokyklą (High School), prašomi dalyvauti.

x **Religinis jausmas** ir jo išraiška pasaulyje materializacija yra natūralūs ir savi. Ses. Ona Mikailaitė savo poezijoje ieško ryšių tarp dviejų pasaulių — šio ir amžinybės. Ji atvyks iš Putnamo ir kovo 15 d. Jaunimo centro skaitys savo kūrybą. „Moters pasaulėjautą“ poezijos vakarą ruošia Putnamo seselių rėmėjai Chicagoje.

x **Už a.a. arch. Praną Algirdą Bakšį**, kuris prieš 20 m. iškeliavęs amžinybėn, bus atnašaujamas šv. Mišios vasario 24 d., 10:15 val. ryto Jėzuitų koplyčioje Chicagoje. Kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti Mišiose ir prisiminti jį maldoje. (pr.)

x **Graikijos antikinės kultūros centrai**, žavios salos ir jugoslavų Adrijos kurortiniai pakraščiai bus lankomi lietuvių grupės liepos 26 — rugpj. 3. Ruošia Travel Advisers, Inc., 1515 N. Harlem Ave., Suite 110, Oak Park, IL 50302. Telef. 312—524-2244. (sk.)

x **Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje** ir padėdame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x **Samoningo tikėjimo programa**, pravedama Sv. Antano parapijoje, 15 St. ir 50 Ave. Cicero, gavėnios trečiadieniais 7 v.v. parapijos salėje. Tai 600 m. Krikščionybės jubiliejaus religinės programos komiteto paruošta tikėjimo atnaujinimo programa. Jos temas praves kun. Albertas Rutkauskas ir kun. Kęstutis Trimakas. Vasario 19: Dievo planas, Vasario 26: Kodėl Jėzus?, Kovo 5: Nuo dėmės ir išganymas, Kovo 12: Kristaus sekėjų bendruomenė. Ši programa suteiks progos dvasiniam pasisemti jėgų naujų įžvalgų, naujos vilties ir, svarbiausia, pagilinti ryšį su Kristumi. Visi kviečiami dalyvauti visuose keturiuose pašnekesiuose, nes jie suplanuoti taip, kad palaipsniui atvestų į atsinaujinimą.

x **Kaziuko mugė**, ruošiama Chicago skautų ir skautių vienetų, įvykis sekmdienį, kovo 2 d., Jaunimo centre. Mugės atidarymas 10 val. ryto. Bus turtingi visi keturių tūntų paviljonai su daugybe meniškių rankdarbių, tinkamų dovanoms ir savo namų papiušimui. Kaip visuomet, veiks ir akademikų vadovaujamas knygynas. Valgyklose bus galima pavalgyti sočius lietuvišką gaminių pietus, o kavinėse pasigardinti skaniais namų gamybos tortais. Norintiems išbandyti savo laimę, bus įvairių laimėjimų. Gera proga paresti lietuvišką jaunimo organizaciją, pasivaišinti, pasižmonėti ir su seniai nematytais draugais ir pažįstamais susitikti. Mugė veiks iki 3 val. p.p.

x **Priešmokyklinio amžiaus skautukų** — mergaičių ir berniukų sėveiga įvyks šeštadienį, vasario 22 d., 1:30 val. p.p. Jaunimo centro II-ro aukšte naujesnėje dalyje. Pirmami vaikūčiai nuo 3-6 m. amžiaus. Vadovauja „Nerijos“ tunto vadovė g.v.v. Gražina Vižnienė. Dėl informacijos kreiptis į vadovę arba į „Nerijos“ tunto tūntininkę vs Ireną Regienę.

x **Klaidų atitaisymas**. Vasario 8 d. numery rašiny apie namų savininkų veiklą buvo parašyta, kad su K. Oksu supažindino Justas Bacevičius. Turi būti Juozas Bacevičius. Vasario 15 laidoje korespondencijai apie Tauragės klubo veiklą parašyta, jog pirm. Jonas Zinkus susirinkimą pradėjo. Turi būti Jonas Zinkus. Už klaidas atsiprašome.

x **Moterų tardymas Rytų Berlyno** komunistų kalėjime vaizdžiai parodomas dabar Remains teatro statomoje dramoje „Day and Nights“ Chicagoje, 3319 N. Clark. Platesnis aprašymas bus kultūros priede.

x **IRA — Individuali pensijos saskaita dirbantiems!** KASA — Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad iki š.m. balandžio mėn. 15 d. galima įnešti pinigų į IRA saskaitą už 1985 metus. IRA sertifikatai KASOJE moka iki 9,75% — metinis prieaugis 10,11%, arba pasinaudokite KASOS patogiu IRA PASSBOOK ACCOUNT. Į šią saskaitą galite įnešti pinigų mažesniais sumomis per visus metus. Pildant federalinių mokesčių formas, ne užmirškite, kad įnešus į IRA saskaitą pinigus galite nusirašyti nuo metinių pajamų. Jei neturite IRA saskaitos, paskambinkite ir pasiteiraukite KASOJE telefonu: 737-2110. Kasos įstaiga atdara kasdien nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 9 iki 2. (sk.)

x **Jaunimo centras** praneša, kad laikantis unijos nuostatų automobilių saugojimo atlyginimas nuo kovo 1 d. bus pakeltas. Kadangi Jaunimo centras neturi specialių fondų, kaip buvo rašyta, automobilių apsaugos aukoms padėta dėžutė, bet perėtų dviejų metų bėgyje tedavė tik 7 dol. Todėl nuo kovo 1 d. prie salių ir kavinės nuomos bus pridėta 10 dol. Jaunimo centro darbo valandos bus nuo 5:30 iki 9:30 val. vak. Pirmadieniais Jaunimo centras bus uždarytas.

x **Kun. Pranas Skrodenis, MIC**, šiandien sueina 80 metų amžiaus. Gimęs 1906 m. vasario 18 d. Brooklyne. Marijonų vienuolyne yra nuo 1926 m. Kunigu išventintas 1932 m. gegužės 18 d. Šiuo metu serga, bet dar reikia palinkėti laimingų metų.

x **Chicago skautininkų draugovė**, vadovaujama s. Aldonos Palukaitienės, ruošia pamaldas susimasty mo dienos proga vasario 20 d. 7 val. vakaro Tėvų jėzuitų koplyčioje. Giedos tryš žemaitės. Skautininkės ir visuomenės maloniai kviečiami dalyvauti.

x **A. a. mokyk. Stasys Galbuogis**, 81 metų amžiaus, staigiai mirė vasario 15 d. savo dukters ir žento namuose Mercer Island, Wash. Laidojamas Chicagoje iš Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje. Plačiau bus vėliau arba mirties pranešime. Liko nuliūdėmė dukte su vyru Nijo ir Vidmantas Raišiai ir du anūkai.

x **Illinois Liet. Gyd. pagalbinių moterų vieneto** susirinkimas bus vasario 23 d. 4 val. p.p. Liet. Tautinioose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Visas nares kviečiame susirinkime dalyvauti.

x **Graikijos antikinės kultūros centrai**, žavios salos ir jugoslavų Adrijos kurortiniai pakraščiai bus lankomi lietuvių grupės liepos 26 — rugpj. 3. Ruošia Travel Advisers, Inc., 1515 N. Harlem Ave., Suite 110, Oak Park, IL 50302. Telef. 312—524-2244. (sk.)

x **Už a.a. arch. Praną Algirdą Bakšį**, kuris prieš 20 m. iškeliavęs amžinybėn, bus atnašaujamas šv. Mišios vasario 24 d., 10:15 val. ryto Jėzuitų koplyčioje Chicagoje. Kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti Mišiose ir prisiminti jį maldoje. (pr.)

x **Jūrų Šaulių Palangos kuopa**, St. Petersburg, Fla., per valdybos pirmininką Mykolą Karaitį atsiuntė „Draugo“ 20 dol. ir palinkėjo jam nepavargti siekiant laisvės Lietuvai. Nuoširdus ačiū visiems šauliams už auką ir linkėjimus.

x **Filomena Černiuvienė**, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, pranešdama „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė ir 27 dol. jo stiprinimui. F. Černiuvienė skelbiame garbės prenumerate, o už mielą auką labai dėkojame.

x **Jonas Garla** iš Floridos mums rašo: „Juno Beach, Fla., iš čia esančių organizacijų atstovų susidaręs Naujų 1986 Metų sutikimas rengti komitetas siunčia jums („Draugui“) 40 dol. auką“. Nuoširdus ačiū visiems komiteto nariams už savos spaudos rėmimą.

x **Ona Plienaitis**, Detroit, Mich., atsiuntė 5 dol. „Draugo“ paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, linkėdama „Draugo“ darbuotojams Dievo palaimos. Ačiū už viską. (sk.)

Su Konrado Valerodo mirties scenos finaline ištrauka iš „I Lituani“ operos buvo užbaigtas Lietuvių operos koncertas sausio 19 d. Čia matyti tik dalis choro ir sol. Dana Stankaitytė, Algirdas Brazis ir Jonas Vaznelis. Nematyti tenoro Darrell Rowader, kuris turėjo dainuoti kairėje scenos pusėje.

Nuotrauka Jono Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MERAS DALYVAVO VASARIO 16 D. MINEJIME

Chicago lietuviai nuoširdžiai ir iškilmingai atšventė Vasario 16 d. Išvakarėse prie žuvusiųjų už laisvę paminklo buvo pakeliamas vėliavų, dalyvaujant aukšt. lit. mokyklų auklėtiniais su direktoriumi J. Masilioniu.

x **Prel. dr. J. Tadaraukas**, Toronto, Kanada, mūsų garbės prenumeratorius ir didelis rėmėjas, pranešdamas prenumeratą atsiuntė ir 50 dol. „Draugo“ paramai su prierašu: „Nuoširdžiai dėkoju už siunčiamą malonų laikraštį „Draugą“. Prašau ir toliau siuntinėti“. Prel. J. Tadaraušką ir toliau laikome garbės sąraše, o už gražią paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Dr. Danguolė Vitkienė**, Palos Hts., Ill., „Draugo“ nuoširdi rėmėja, pranešdama prenumeratą su visa šimtaine. Dr. D. Vitkienė ir toliau laikome garbės sąraše, o už mielą paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Dr. A. Broel-Plateris**, Bethesda, Md., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, atsiuntė visą šimtinę už 1986 metus. Dr. A. Broel-Plateris ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Atsiuntė po 10 dol. aukų:** Pijus Venclova, J. Mejeris, Gražina Žukauskienė, Jonas Kapčius, Irena White-more, Loreta Grigaliūnas, Jonas Juskaitis, A. Gailiūšis, T. Riskevičius, Kostas Masio-tas, M. Ripškis, Helen Walski, V. Čepėnas, M. Apolis, V. Val. Ewald Veleckis, Henry Padleckas, Adolfas Damušis, E. Zebe, S. Jonutis, Vanda Jautokas, T. Alensaks, F. Krisčiūnas, Kazys Janulis, J. Lapatauskas, Julius Jakutis, K. Česnauskas, Vincentas Liulevičius, Emil Mamat, J. Jasinskis, A. Kašuba, J. Paškevičius, K. Bartasius, Kazys Dapkus, P. Beinaraukas, O. Burzdžius. Aukos skirtos už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

x **Olga Brauklienė-Sakas, Lake Worth, Fla.**, pranešdama „Draugo“ prenumeratą 1986 metams ir ta proga pranešdama 100 dol. auką a.a. vyro Domazo Brauklio atminimui, kuris atsisakė su šiuo pasauliu 1980 m. lapkričio 8 d. Vėliu nus buvo didelis patriotas, skaitė „Draugą“, rėmė aukomis lietuvišką veiklą ir buvo pirmas iš tūkstantininkų Lietuvių Fondo narių. Už auką „Draugo“ administracija tariama nuoširdų ačiū.

Sekmdienį švč. M. M. Gimimo par. bažnyčioje buvo pamaldas, kurių metu giedojo parapijos choras, diriguojant muz. Ant. Linui, vargonuojant Alvydei Eitutytei. Giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Sv. Mišias aukojo vysk. V. Brizgys, pamokslė išryškindamas, kad Lietuvoje negali švesti Vasario 16. Priminė LKB Kronikoje faktus, rodančius kokia priepauda mūsų tėvų žemeje. Evangelikų liuteronų Tėviskės parapijoje pamaldas laikė vysk. A. Trakis. Buvo specialios pamaldas ir kitose bažnyčiose.

Minėjimą Marijos aukš. mok. salėje, atidarė Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkė M. Marcinkienė. Paprašė, kad Don Varno ir Dariaus-Girėno postų veteranams vadovaujant būtų įneštos vėliavos, kurių buvo 13. Sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, vadovaujant solistei M. Momkieni, fortepijonu palydint muz. M. Motekaičiui.

Malda už tėvynę sukalbėjo kun. dr. V. Rimšelis, marijonų provincionas, primindamas Kūrėjo idėgtą laisvės troškimą: „Šiandien mes su skundu ir malda kreipiamės į Kūrėją, kad matytų kankinius, už Lietuvos laisvę žuvusius, už lietuvių mūsų laisvę pamatytų“.

Nepriklausomos Lietuvos paskelbimo aktą paskaitė pirm. M. Marcinkienė. Minėjime dalyvavę savanoriai papuošti gvazdikų žiedu. Buvo atvykę J. Tamulis, K. Mikalojūnas, P. Steikūnas ir A. Valys.

Gen. Kons. žodis
Naujasis gen. kons. Vaclovas Kleiza, sutiktas šiltais plovimais, priminė dabarties Lietuvos kovotojus dėl žmogaus teisių. Jų kova įpareigoja ir mus. Mūsų tautos kova, tai lyg kova Dovydo su Goliatu, bet žinome, kas laimėjo. Laimėsi ir mes.

Su sekančiu kalbėtoju „Tribune“ redaktoriui Howard Tyner supažindino jį atvykęs kun. J. Prunskis. Red. Tyner visų pirma papasakojo apie savo išgyvenimus būnant korespondentu Maskvoje, kur jis buvo kaimir Breznevus, Andropovas, Černenko.

Jis pabrėžė, kaip sunkus ekonominis gyvenimas Sovietuose, kaip žmonės ten izoliuoti. Maskva siekia okupuotosios krašto ateietyje sovietai turės problemų su musulmonais, kurie gausiai daugėja, kai rusų gimimai mažėja.

Red. Tyner priminė, kad jis buvo nuvykęs į Lietuvą, kur buvo jaučiama, kaip buvo sekama. Norėjo daryti laisvus pasikalbėjimus su Vilniaus universiteto profesoriais ir studentais, bet prisistatė sekiai ir jie buvo labai suvaržyti. Šį tą patyrė,

kai pavyko išsilkinti nuo seklių. Atkreipė dėmesį, kad Gorbačiovas platesnių pažirų, davė kalbėti televizijoj Reaganui, Kennedžiui, bet ūkiniai pagerinimai nesiduos jam lengvai įnešami. Sovietų sudėtinį jeinančių tautų tarpe auga tautinis susipratimas, pvz., Ukrainoj Afganistano karas будina musulmonus, kurių nemažai Sov. Sąjungoje. Ir tie spaudimai į Maskvą augs ir jis nėra tikras, kaip centras tvirtai spirsis, — kalbėjo Tyner.

Chicago's mera
Buvo staigmena, kad į minėjimą atsilankė pats mera Washingtonas. Pasveikinęs „Labas“ pasidžiaugė lietuvių įnašu į Chicago's miestą. Paskaitė miesto vardu proklamaciją įvertinančią lietuvių Chicagoje, žadindamas laisvės viltis ir skelbdamas Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Gen. kons. Čekausko kalba
Iš Los Angeles atvykęs Liet. gen. konsulas Vytautas Čekauskas priminė, kad Nepriklausomybės akto bus gyvas, kol lietuvių tauta bus gyva. Okupantas žiaurus. Jis siekia naikinti mūsų tautą. Gaila, kad pasaulis apakęs veiksmams, kurie randa pradžią už krauju aptekusių Kremliaus sienų.

Garbačiovas nieko gero nežada nei pavergtom, nei laisvoms tautoms į kurias Maskva taikstosi. Sovietams taika — tai bandymas sustabdyti vakarų ginklavimąsi, patiems stengiantis ginklų pirmumą pasiekti einant prie galutinio Maskvos dominavimo, pasaulio užvaldymo.

Nuo sovietų rankų Lietuvos miškuose, kalėjimuose žuvo tūkstantai, kai pasaulis tylėjo, užmiršęs laisvės ir žmogaus teisių deklaracijas.

Mūsų pareiga padėti bekovojantiems dėl laisvės Lietuvoje. Ryžtingai kovokime prieš viešis ir užsimaskavusius priešus, telkdami si vieningą kovą Solidarumo vardu, sekdami nepriklausomybės signalais, vieningai kovokime prieš Lietuvos teisių trempėją, žmonijos laisvės laidoją, Sovietų Sąjungą. Lietuvos tautos kamienas tikisi, kad mes būsim atžala tautos egzistenciją praręsti. Gen. kon. Čekauskas skatino jaunimą mylėti lietuvių kalbą, nes tik per ją pilnai suprasime tą ryšį, kuris mus jungia su tautos šaknimis.

Vasario 16 dvasia gyva. Ji plaka lietuvių širdy. Lietuvos atstatymo siekimas turi būti mūsų širdyse.

Vasario 16 šventimas neturi būti tik atsiminimai, o šūkis į laisvės kovą. Helsinki pakta pasveda mums atkreipti pasaulio dėmesį, kad Sovietų parašai žmogaus teises gerbti tai tik pažadas popie-

riuje. Maskvai jau reikia aiškintis prieš pasaulį. Kreipkime dėmesį į atsikūrusias po II karo valstybes, aprūpindami jas informacijomis apie skriaudus Lietuvai. Tik abi tautos dalyvės, tvenėję ir išėivijoje, spausdamos laisvės priešą iš vidaus ir iš lauko, galės tikėtis laimėjimo. Remkime tuos, kurie ryžosi užstoti kelią OSI — KGB sanderiui.

Nenuirmsime be Vilniaus — mūsų sostinės, nenuirmsime, be Klaipėdos — Lietuvos lango į pasaulį. Būkime pasirošę faktais paremti mūsų teises į šias teiktorijas. Vasario 16 turi būti stimulas, išjudinąs kovai dėl laisvės. Tebūnie Lietuva mums mūsų laisvės sapnuose.

Paskaita buvo pertraukta pasitenkinimo plojimais.

Sveikinimai

Aušra Jasaitytė perskaitė gubernatoriaus proklamaciją, — Lietuvos laisvės dieną skelbiančią. Ald. Fr. Brady perskaitė Frank Savicko pravestą Illinois senate rezoliuciją.

Lietuvių respublikonų pirm. pulk. K. Oksas pasveikino visus ir paragino dalyvauti rinkimuose. Lietuviams reikia turēt savo atstovų kongrese. Mūsų obalsis — nepasiduoti.

Ukrainiečių vardu sveikino A. Zabroskis, pabrėždamas ukrainiečių paramą lietuvių bylai.

Estų tarybos vardu sveikino A. Koepp, prisiminindamas, kad jam teko būti Kaune ir stebėti Lietuvos pažangą. Raštu sveikino kard. Bernardin, sen. Simon, kongresmenas Annunzio, kongr. Ruso.

Vyko aukų rinkimas, kur talkino „Grandies“ šokėjos. Rezoliucijas perskaitė dr. V. Dargis. Jose priminama prievartinė Lietuvos okupacija ir reikiama padėka už nepažinimą inkorporacijos, prašoma JAV daryti pastangas, kad iš Lietuvos būtų išvesta okupantų kariuomenė, paleisti politiniai kaliniai ir atstatyta Lietuvos laisvė.

M. Marcinkienė paskatino aukomis remti Lietuvos laisvini mo pastangas.

Meninė programa
Išnešus vėliavas, buvo pertrauka po kurios vyko meninė programa „Grandies“ šokėjai inėšė į iškilmes spalvingo įvairumą, paškodami tautinius šokius: greitpolkę, malūną, šokimėlį, akordeonu palydint D. Polikaičiui. Paskutinis šokis buvo švelniai inscenuotas berniukų ir mergaičių flirtas, su gausiomis figūromis. Publika tą entuziastiškai linksmai sutiko.

Dainavės ansamblis, diriguojamas Rasos Poskočimienės, palydint muz. M. Motekaičiui, labai patraukliai padainavo: Po aukštus kalnus (K.V. Banaičio), Stoviu aš parimus (žodžiai V. Panavaitės-Stankienės), Tautišką dainą (Č. Sasnausko). Ansamblišklandžiai susidainavęs, savo taikliai atliekamomis lietuviškomis melodijomis jautriai sudomino publiką Patriotinių dainų garsai pagilino gerai pavykusio minėjimo neuzmirštamą įspūdį.

Visas minėjimas praėjo sklandžiai, neuztęsiant. Dalyviai skirstėsi nešdami VI. Vijeikio puošnias išleistą programą (su aukotojų sąrašais) ir Am. Liet. Tarybos išleistus lankstinukus anglų ir lietuvių kalba.

Širdį pagaunantiai skambėjo užbaigos giesmė „Lietuva brangi“.

J. Pr.
Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.